DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona {Edició vespre 2 pts. mes
Edició matí. . 1 » »
Espanya. . . . . 4'50 pts. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresòl
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Teléfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esquelas mortuories fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXI núm. 4,302 — Barcelona: Dilluns 15 de maig de 1911 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Isidre llaurador, conf.

Sant de demà: St. Joan Nepomuceno, b.—**Quarania Hores:** A la iglesia de RR. Filles de Ntra. Sra. (Ensenyança, c. d'Aragó).—Hores d'exposició: De 2/4 de set del matí a 2/4 de vuit de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. del Tránsit, o d'Agost, a Sta. Maria del Mar. — **Demà:** Ntra. Sra. del Carme, a les Gerónimes, a Sta. Agna, o a Sta. Maria del Mar.—**Missa d'avuy:** St. Isidre Llaurador; color blanch.—**La de demà:** Sant Joan Nepomucé, mr.; color vermeil.—**Adoració nocturna:** Dijous, dia 18: Torn de Sant Lluis Gonçaga.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé — 14 de maig
HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí y 3 tarda.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 758'2; 757'8.—Temperatures: máxima 21'8 sol: 37'2 ombra.—Mínima. 11'6 ombra: 9'8 ref.—Temperatura a l'ombra: 19'4; 19'2.—Pluja a les 21 hores: 1'0.—Aigua evaporada en millimetras: 2'1.—Graus d'humitat: 87; 70.—Direcció del vent: S.S.O.; S.—Velocitat del vent: 252 k.—Estat del cel: nuvolos; sereno.—Núvols: Classes: C. K.—Cantitat: 1; 0'6.
Sortida del sol: 4'33.—Posta: 7'2.—Sortida de la lluna: 8'37 n.—Posta: 5'0 m.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Comptes Corrents, Cambi de Monedes
RAMBLA CANALETES, 2

ANONIMA **Claudi Duran**
Construccions "MONIER"
Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 44, baixos
Director técnich: Don Claudi Durán Ventosa, arquitecte
Aquestas construccions que per sa durada, lleugeresa y impermeabilitat no tenen rival, se recomanan molt especialment als senyors propietaris, arquitectes y constructors pera substituir ab ventatja els dipósits de zinc, plom o ferro en sas diversas aplicacions, pera els usos domestichs y industrials, empleantse ab éxit cada día superior en la instalació dels anomenats POZOS MOURAS, que fan innecessaris els dipósits de materias fecals en benefici de la higiene y de la economía
Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables, banyeras, aigüeras, serpentins, etc., molt económichs y forts.
Teléfon en el despatx, número 1855 y en els tallers, número 3303

Tusquets y C.ª S. en C. Banca-Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

GRAN MAGATZEM
pera llogar. C. Universitat, 45. R. Portería.

La qüestió del Marroch

L'actitut dels republicans

La política exterior tradicional dels nostres lliberals y dels nostres republicans havía estada constantment guerrera, de conquesta, de «Marcha de Cádiz».

Quan en Maura, ministre d'Ultramar, ab el partit lliberal, volía concedir la autonomía a les colonies, no'l secundaren. Quan en Pí y Margall y nosaltres desaprovàvem els entusiasmes bèllichs ab que pretenien anorrear als Estats Units, ens insultaren. Y ara, darrerament, son també ells y en Moret els qui preconisaven respecte del Marroch una política d'arriscaments y de petulancia. Sòrt den Maura que imposà un criteri de prudencia, segons confessen ara els mateixos republicans.

Aquest sentit genuinament aventurer de la política exterior espanyola, era plàsticament concretat en la prempsa del «trust», emblema y últim recipient de la Espanya atàvica.

Donchs, aquesta política tradicional, aquesta acometivitat de brau, cessà bruscament, girà sobtadament, quan la modesta intervenció militar del 1909 al entorn de Melilla.

Les causes d'aquest cambi son varies. Potser la influencia dels socialistes, servidors conscients o inconscients dels socialistes extrangers. La odiositat de l'actual forma ab que's verifica el servey militar. La influencia anti-espanyola dels polítichs y dels sectaris forasters. Y, principalment, la fam, aquest flagell tradicional de les oligarquíes madrilenyes, la fam del presupost. l'odi a n'en Maura, les concupiscencies de baixa política.

Res demostra millor que la causa principal d'aquest cambi era la darrera de les enumerades, com les actuals lloances o facilitats concedides a n'en Canalejas, devant del mateix problema marroquí.

Cal, però, observar que, temerosos de haver de repetir un cambi d'orientació tan radical com l'operat el 1909, procuren actualment sostenir a n'en Canalejas, tolerar la nostra intervenció al Marroch, en forma tan equívoca que no'ls lligui pera'l día de demà en que hagin de tornar a fer la guerra a n'en Maura.

Interessa fixar clarament l'actitut dels republicans enfront del problema del Marroch perque son la única incógnita a descobrir, perque son els únichs que, al revés de lo que passa en els países civilitzats, desarten del lloch d'honor, de la conjunció de tots els partits en lo que afecta a la política internacional; perque son els qui protestaren al 1909 contra la nostra intervenció militar al Rif.

Per aquest estudi podem pendre als republicans en bloch, llevada la dissidencia lerrouxista. Y els podem pendre en bloch perque tots els estols republicans no lerrouxistes integren la conjunció Republicana-socialista o estàn a punt d'ingressarhi, com els solistes de la flamant Unió Republicana.

L'actitut actual dels lerrouxistes les força definida, «El Radical», de Madrid, no fa gaires díes deya que «España no puede enajenar su porvenir comercial, industrial y civilizador en el Norte de Africa». «El Progreso», de Barcelona, parla d'expropiar, en favor del Estat, les mines y d'organisar, al exemple de França, una legió militar extrangera. En Lerroux, es públich que ha donat y reiterat ordres severíssimes als seus servidors y seguidors, pera que no promoguin, cas de venir el conflicte ab el Marroch, protestes y aldarulls com en 1909.

Y darrerament la minoría lerrouxista del Congrés ha fet pública la seva satisfacció de no pertànyer a la Conjunció Republicana-Socialista, per no compartir els dalers den Pau Iglesias de que abandonem Ceuta y Melilla.

Aquesta actitut dels lerrouxistes no sorprèn ni té gaire importancia perque es sabut de tothom que actúen constantment de perfectes ministerials del «trust». Ni en això, ni en rès, se pot dir que representin cap opinió, perque, com a gent a sou, no'n tenen.

Es més interessant el parer dels altres republicans.

Don Eusebi Corominas, a «La Publicidad» del 23 del mes passat, escribia:

«España tiene el deber de conservar sus posesiones en Marruecos y el de mejorarlas si las circunstancias lo permiten.

»España no debe mezclarse ni intervenir en las cuestiones interiores de Marruecos, por una razón concluyente, porque carece de fuerza y de medios para hacerlo, ni puede ofrecer á las naciones extranjeras garantía alguna de seguridad y de imparcialidad».

Llevada la darrera paraula—per entendre que podem ofeair tantes garanties, al menys, d'imparcialitat com França—suscriuríem les anteriors afirmacions. Concouden exactament ab el nostre criteri. Fins en basar la no intervenció en les qüestions interiors del Marroch en la suprema raló del «no poder», la qual no exclou un cambi d'actitut pera'l día que poguéssim.

Don Eusebi Corominas insisteix en el mateix criteri en un segón article insert a «La Publicidad» del 10 del corrent y aplaudeix la presa de posicions a la vora de Ceuta realisada aquestes díes per ordre del general Alfau. Fins parla d'anar a Tetuán.

En cambi «El Poble Català», el mateix dia 10, pera continuar evidenciant, sens dubte, l'unitat de criteri de l'U. F. N. R., per acabar de demostrar que constitueixen un partit únich, censura durissimament l'operació realisada a les vores de Ceuta, y que tants elogis mereix del seu confrare local.

Però aquestes no passen d'unes respectables opinions particulars. Hont cal estudiar l'actitut dels republicans y socialistes es en el rescent manifest de llur Conjunció.

Vejam lo substancial de llurs declaracions respecte la qüestió del Marroch:

«Som—diuen—, y al fer aquesta observació ens considerem, no tansols orgue del partit republicà y socialista, sinó de l'immensa majoría de la societat espanyola, absolutament contraris a la intervenció militar al Marroch.

. . . . . .

»Pera conservar lo que posseim no es necessari l'esforç en homes y dimers que avuy se'ns imposa, y es, en cambi, indispensable la creació de tropes colonials, puix ni pera això resulta adequat l'actual exèrcit ab el seu sistema de redempció, y ni tansols ho sería ab el servey obligatori projectat y aprovat pel Senat.»

Com pot notarse, aquestes declaracions son una fórmula confeccionada per mantenir l'equívoch de llur actitut enfront la qüestió del Marroch, per no comprometres, per disposar d'una arma de doble tall.

Perque ab les anteriors declaracions gairebé no concreten rès. Tant poden protestar d'un envíu de tropes a la zona senyalada a la influencia d'Espanya, com poden aplaudir una aventura quixotesca.

A la intervenció militar d'Espanya en tot l'Imperi del Marroch, tothom hi es oposat, y potser, més que tothom y, sobre tot, molt més que'ls lliberals y que'ls republicans, han demostrat serho en Maura y el partit conservador. Y hi son oposats, no perque no'ns convingui, sinó, senzillament, per rahò de nostra lamentable impotencia. Renunciem a lo que no podríem abastar.

De lo que's tracta es de l'intervenció d'Espanya en la petita zona de influencia que'ns assignaren les potencies signataries de l'acta d'Algeciras. Es un dret que no'ns l'hem conquerit, que'ns l'han imposat, sense deixarnos triar.

Això, els republicans, no ho confessen, com tampoch confessen que l'exercici d'aquest dret, que la nostra penetració d'aquella zona es gairebé, per Espanya, qüestió de vida o mort.

Ells parlen no més de «conservar lo que posseim», però no precisen si volen no més conservar les places y territoris que en l'actualitat ocupem materialment o si volen conservar de més a més, y ab totes les seves conseqüencies, els nostres drets y exercir la nostra influencia en la citada zona.

Els motius de conservar l'equívoch son evidents. D'una banda, fugen de compromisos; de l'altra, poden continuar la política de balanci, fent oposició a n'en Maura y aplaudint a n'en Canalejas, pels mateixos actes y per idèntica política. Y també,—¿per què no dirho? anc que no fem extensiva la reticencia a tots els prohoms republicans—tot equívoch, mentres no's desfà, es cotisable «en diners o en dinades», que diu la gent.

Es una puerilitat que ni els mateixos firmants del manifest creuen, suposar que'l soldà y les kàbiles sàpiguen agrair «el nostre sincer propòsit de no pretendre expansions territorials més enllà de nostres possessions.» Nosaltres creyem, com els republicans, per influir en el Marroch, en el «medis polítichs en un ambient de pau», però creyem també que aquests medis no influirien gaire sinó trobessin entre'ls rifenys el respecte que, entre pobles selvatges, heu no més la força militar.

Lo que hem de recullir, ab aplaudiments, del esmentat manifest, es la petició de tropes colonials. Es aquesta la millor manera d'encarrilar la nostra intervenció al Marroch, y ja, avuy día, podem constatar que es l'únich punt de política colonial en el que coincidim tots els partits espanyols. Per lo tant, gran serà la responsabilitat del Govern, si no tradueix a la práctica aquest anhel unànim. Valdría més que'l temps que s'esmersa en la discusió del projecte de lley del servey militar obligatori, que difícilment reeixirà, que no es urgent mentres no'ns amenassi cap guerra defensiva, que únicament s'ofereix com a paliatiu ab vistes al Marroch, se consagrés a la organisació d'un bon exèrcit colonial que faría, de moment, innecessaria la ràpida y difícil, per no dir impossible, implantació del servey militar obligatori y que llevaría l'agror més perillosa, de la nostra vida de relacions exteriors.

Com pot vèures, els republicans mantenen l'equívoch. Y això es censurable. En aquests moments en que tots els partits polítichs tenen la sagrada obligació de parlar clar, de definir clarament la respectiva actitut, la conjunció republicana-socialista ha parlat, per medi del seu manifest, però no ha parlat clar. Tenim dret a demanar y a esperar que esvaeixi l'equívoch.

Tenim dret a saber si la Conjunció Republicana-Socialista que en el manifest analisat semblava admetre la conveniencia de conservar les nostres actuals possessions al Marroch, ha variat una vegada més de criteri, acceptant—ja que n'o protesta—l'opinió den Pau Iglesias partidari—segons acaba de declarar al Congrés—de l'evacuació de nostres places africanes. Si està d'acort ab aquest criteri suicida, que tingui el valor de dirho.

Per cert que ab ocasió del discurs antipatriòtich—malgrat les protestes de patriotisme—del «leader» socialista, en Canalejas ha tinguda una frase encerta.

Si'ls obrers, si la classe proletaria tenen dignitat—ha vingut a dir—y per qüestions de pura dignitat susceptible promouen vagues y conflictes sangnants, no es lògich criticar el que l'Estat, el que'l poble espanyol siga, aixís mateix, gelós de la seva dignitat y no vacil·la pera defensarla, en llensarse a petites intervencions guerreres.

GLOSARI

DE LES ROSES Y DELS XIPRERS

D'un llibre de poesíes catalanes ab el prefaci escrit en bona prosa francesa, no se'n pot dir un aconteixement banal. Menys se'n pot dir encara, si la parla de les primeres no es ja, en rigor, cap forma dialectal ultrapirenaica, sinó'l bon català literari, el català únich, el català metropolítich, marisa, es clar, per alguna inflexió local saborosa, però servant en sa general arquitectura y en la major part de sa materia el segell d'aquella Unitat, sense la qual no pot dignament parlarse de una Cultura.

Afegim que si aquest llibre's diu «Roses y xiprers», y un té encara fresca en els ulls y en l'ánima la emoció d'haver recorregut de poch el camí que va de Florencia a Fiésole, que es,—ab perdó del rossellonisme gelós del senyor Joseph Pons,—el camí més hermós de la terra, y els elements de beutat del qual estàn exclusivament constituïts per xiprers fosquissims y per roses encesos, el títul no més ja ve a obrir tan generoses perspectives estètiques, que se'ns imposa la lectura ilusionada, impacienta y tot.

En el cas de les poesíes que'l jove escriptor rossellonès Joseph Pons ha fet imprimir a Perpinyà, la ilusió no es pas enganyosa. S'hi troba ab sorpresa y plaer tot un poeta que als temes usuals de la literatura regionalista, sab encara dur visions d'una novetat pasmosa, enrarides per una subtil sensibilitat. Quan, suscitant els recorts d'infantesa, en una composició molt aguda, malgrat la seva aparenta simplicitat, l'escriptor diu:

«Llula el cel com les rajoles...»

l'arbitrarietat admirable de la comparansa, ens adverteix desseguida que ens trobem en presencia d'un cas selectíssim de sensitiu inteligent. La tan lògica «inversió» del ordre generalment establert en materia de símils, inverssió que fou cara al maravellós Jules Renard, y que's fonamenta en que generalment els elements artificials ens son més ben coneguts que'ls elements naturals, arriba en aquest vers auri den Joseph Pons a un cas d'ultrança, plè de profón sentit... ¡Quin naturalisme, en cambi, quin naturalisme violent y colorit a lo Laforgue o a lo Maragall, en alguns bocins, hont se descriuen a grans trets sintètichs y ab una mica de balbuceig, paisatges pagesívols, festes populars, aplechs d'ermita, y en aquella «Novia», en aquella «Novia» vulgar y extranya, ordinaria y magnífica, retòrica a versos, y a altres versos folla d'inspiració, ahont el sol fet d'escriure: «un Moro», ab majúscula, a l'insinuar l'insomni d'una nuvia de poble, ja es un encert que val per dúes centes pàgines descriptives!

«Ara han acabat els goigs de la Sanch
y los escolans diuen la tornada.
La novia del pler ne sembla encantada.
La novia ne té lo mirar brillant
més dols que l'iglesia tota iluminada.»

En uns «Goigs en alabansa de Sant Maurici» ja el naturalisme arriba a l'equívoch. Aquesta composició produeix un efecte, molest adhuc, d'autenticitat. La ingenuitat hi es tan exactament escarnida que tot element d'art no sembla absent.

De tota manera, un resultat se'n treu, evident, d'aquesta lectura. La convicció de que fora precipitat voler establir, per paralel ab les etapes del moviment literari localment nostre, la marxa del d'altres regions catalanes, menys madures en son desenrotllo estètich. Elements de primitivisme se barrejen a voltes ab elements del refinament més avençat. Y a voltes encara aquests dos ordres d'elements se fan confosos, equívochs, impossibles de discernir. Altrament, ja havem dit altra vegada com es arriscat, tractantse d'historia civil, fins el mateix mot d'evolució. La historia es sempre contingencia, sorpresa, joch, libertat. La historia no coneix «lleys» y lo que s'ha anomenat «lleys històriques» se xifren de quelcom de ben poch seriós en definitiva.—Molt menys seriós que l'aspirar ab voluptat, y sense idea preconcebuda, el perfum de les roses a l'ombra nobilíssima dels xiprers.

XENIUS

Polítiques

El banquet de l'Esquerra

Dissapte a la nit tingué lloch al Mundial Palace, el banquet ab que les entitats adherides a la U. F. N. R. homenatjaven als seus regidors.

Ocupà la presidencia'l quefe de la minoría esquerrana al Ajuntament, senyor Lluhí, qui tenía als seus costats als senyors Corominas y Vallès y Ribot, y als demés companys de minoría.

Al àpat hi assistiren cap a 500 comensals, regnant molta animació; tanta, que alguns bromistes les donaren per chorejar el vals del «Conde de Luxemburgo», que tocava'l quartet del Restaurant.

Acabat l'àpat, el quartet va tocar la Marsellesa, y tothom va alçarse dret, chorejantla ab gran entusiasme.

Unes quantes veus demanaren «Els Segadors», però'ls choristes tenien la veu més forta que ells, y no's podien fer sentir.

Acabada la Marsellesa y els aplaudiments que la coronaren, y ja reposat el silenci, se va sentir una veu enèrgica que cridava ab certa sequetat, com ab tò d'exigencia, tres o quatre vegades seguides: ¡Els Segadors! ¡Els Segadors! ¡Els Segadors! ¡Els Segadors!

Ens alzecàrem, com molts comensals, sorpresos de la insistencia y del accent enèrgich d'aquella veu, y vegérem que el diputat provincial senyor Sunyol, un xich trasbalçat, era'l que demanava que's toqués el nostre himne. Per fi els músichs yaren tocar, y tothom se va alçar, si bé sense chorejarlo.

Entrem als discursos.

El senyor Gambús va començar, explicant la significació del banquet y donant compte de les adhesions rebudes de varis diputats, excusantse d'assistir al acte.

El seguiren en l'ús de la paraula'l senyor Batlle (don Emili), representant de «El Diluvio», al qui les converses dels comensals no'ns deixaren sentir; el senyor Layret, que ho feu llarch y ab molta eloqüencia, explicant que l'acte era una prova de que la minoría esquerrana tenía al seu darrera un partit; el regidor senyor Tauler, don Antoni Sunyol, que parlà en nom dels diputats provincials de la esquerra, dient que, si bé tenien els diputats provincials feina a fer a la Diputació, no's trobaven en el cas d'haver d'empaitar a les aus de rampinya.

Feu constar això, en honor—digué—dels homes que dirigeixen la Diputació, als qui jo considero equivocats y ab un xich massa d'afany de dominí y d'ultramontanisme.

Don Pere Corominas, que fou saludat ab forts aplaudiments quan s'aixecà, va explicar les coses que's poden fer pera que Barcelona sía forta y gran, trassant un programa de Govern municipal, en el qual la ciutat hi guanyarà moltes prosperitats.

El senyor Corominas fou molt aplaudit, més que'ls altres oradors, que també ho varen ser.

El senyor Junoy brindà per la germandat de tots y pel leader senyor Lluhí y Rissech, y el senyor Marial explicà les grans dificultats que hi hà pera governar un municipi, les quals, ell que les ha tocades, a pesar d'ésser republicà, el feyen partidari del projecte d'Administració local.

Don Trinitat Monegal explicà lo que s'ha fet al consistori ab l'obra dels presuposts, donantne tota la gloria al senyor Lluhí, y enumerà les molesties del càrrech de regidor, fundades principalment en una mala educació dels ciutadans poch amichs de pagar els tributs.

El senyor Vallés y Ribot, s'aixecà entre aplaudiments, y digué, després de un brillant preludi, que cal que totes les entitats de la U. F. N. R. s'uneixin en un sol centre, pera que s'acabi això de que'ls de la Plaça del Teatre diguin mal dels del carrer de Pelayo, y s'endernoquin les capelletes, a fi de que acabi això de les oficines electorals particularistes de cada centre, que sols cuiden dels candidats de llur fracció.

Si ho fem aixís els candidats no hauràn de preocuparse més de la traveta que'ls fan els seus amichs.

Aplaudiments d'un cantó y mormulls del altre, entre'ls quals surt una veu de protesta que'ls comensals procuren acallar.

L'orador diu que ja sab que li diràn imprudent, però que creu que les coses s'han de dir clares ,afegint que de no ferho aixís, la U. F. N. R. morirà.

Grans crits de Nó, Nó.

L'orador recalca: Sí, morirà, y no'l salvarà pas el senyor Mer y Güell.

Crits, protestes y aplaudiments. Hi hà un moment d'avalot que fa pena.

El senyor Vallés y Ribot, molt enèrgicament ,continúa y diu que això s'ha de fer y ha d'estar fet dintre tres mesos, y acaba dient que no té en aquest mon altre desitg que'l de poguer aclucar els ulls veyent el seu ideal fet realitat.

Aplaudiments.

Al cap d'una estona, el senyor Vallés s'aixeca y demana permís pera posar una «posdata» al seu discurs.

Diu que dintre el partit, segons acort de tots, cadascú té'l dret de fer lo que li sembli, y que tots els correligionaris que creguin convenient que en les vinentes eleccions s'ha d'anar unit...

Un gran avalot, ab crits, protestes, aplaudiments y veus incissives interromp al orador, y omple la sala d'un brugit atronador. Fruit del entusiasme, potser, lo cert es que la cridoria es imponent.

Unes veus s'allarguen demunt de totes dient: ¡Nó! ¡Nó!

El senyor Vallés afirma que ell es partidari de que'ls partits vagin sols a totes les lluites, però hi hà devegades certes circunstancies que ho exigeixen.

Nous crits de protesta y nous aplaudiments. Una veu crida, ¡May! ¡May! Una altra veu contesta a n'aquest dient: ¡Treyeulo que deu ésser lerrouxista!

S'acalla l'avalot, y el senyor Vallés, plantant cara a la tempesta, continúa dient que si fos necessari, y no dich si pel novembre o quan, d'anar inteligenciats en alguns districtes a fi d'evitar la vergonya del lerrouxisme, jo opino que deuriem ferho, sacrificant lo nostre pera evitar a Barcelona un nou calvari.

Se reprodueix l'avalot.

El senyor Vallés diu, devant de la cridoria, que aquests que no volen coalicions posin el coll, al menys, en l'obra d'unir en un tots els centres esquerrans, evitant aixís la dispersió de forces.

Un gran aplaudiment ressona darrera les paraules del senyor Vallés ab alguna que altra ilustració protestativa, y s'aixeca en mitg d'una ovació formidable el senyor Lluhí y Rissech.

Esplica punt per punt tot lo que ha fet en el municipi ab lo dels presuposts, lo que poden fer y lo que han de fer.

Diu que no es partidari d'anar unit ab ningú en les vinentes eleccions perque ha arribat el moment de l'actuació de l'Esquerra, que l'any vinent serà el centre de gravetat del Municipi.

Està segur de guanyar les eleccions perque diu que ells son la salvaguardia dels interessos de Barcelona.

Parlant d'ell diu que a pesar de que sembla fret no ho es y que ell es un home de govern y un home d'aquells que volen deixar marcat quelcom en el seu camí.

Diu que unirse ab les dretes sería donar goig a n'en Lerroux que no espera sinó ésser sol a aguantar la bandera de republicà.

Un aplaudment aixordador segueix darrera el paragraf final del discurs del senyor Lluhí, plè de rosades perspectives, y s'acaba l'acte a dos quarts de dúes de la matinada.

Varies

—Ahir tarda donà una conferencia en el Centre Monàrquich Conservador don Miquel Sastre, disertant sobre «Los partidos turnantes y las leyes protectoras del obrero».

— Hem rebut la següent carta:

«Sr. Director de LA VEU DE CATALUNYA. Ciutat. — Molt senyor nostre: Ens plau molt-íssim ferli avinent que la societat «Joventut Catalanista», no ha acordat la seva disolució, malgrat haverho publicat alguns periòdichs locals; ans al contrari, la nova Junta Directiva emprendrà immediatament una intensa campanya en pró dels ideals de «Joventut».

»Preganti ho fassi constar aixís en el diari de la seva digna direcció, queden de V. afectíssims y atents s. s.: el president, G. Duch y Salvat; el secretari, Pere Monge.—Barcelona, 12 de maig de 1911.»

—L'important revista «Cataluña», en el número d'aquesta setmana, publica'l següent sumari:

«Algodón. — A propósito del Congreso Internacional de Barcelona», per Pere P. Nicolau.

«Por Cataluña. — Una victoria del espíritu catalán. — Desde Tarragona: El Presidio del Milagro. — Sueños y realidades», per Bernabé Martí Bofarull.

«Cuestiones sociales. — Contra el Retraimiento y á favor de la Asociación», per Francisco Casademont.

«Una Exposición tipográfica», per R. R.

«El Movimiento social durante el siglo XIX». — Conferencia donada per don Joseph María Tallada, el 30 de març de 1911, en l'Ateneu Enciclopédich Popular. (Acabarà).

«Información sobre la mortalidad en en Barcelona. — Hablan los médicos. — Informe del doctor don J. Blanc y Benet. (conclusió).

«De Valencia». — Cróniques y impressions. — Lluita xorca, per Daniel Martínez Ferrando. — El Centre Regionalista.

«La Semana». — Un discurs important; Oriol Martorell y la Juventut de l'Esquerra catalana. — Els ideals de la juventut esquerrana. — Conservadors y obrers. — Una conferencia. — Un interessant cicle de conferencies. — La Jooventut Católica. — La VI Exposició internacional d'Art. — Programa de festivals pera maig. — Jochs Florals. — El Palau de la Generalitat. — La segona conferencia d'en Puig y Cadafalch.

«La Prensa catalana». — Referencies y extractes.

VI Exposició Internacional d'Art

Concert Pahissa

Ab més concorrencia encara que l'anterior, tingué lloch ahir el segon dels concerts sinfònichs dirigits per en Pahissa; el programa, si no millor que'l primer, era, en cambi més interessant, perque en ell s'hi executaven dues obres notables, no escoltades encara a Barcelona: «Antar», segona sinfonía de Rimsh hi Korsakow, y el poema de Strauss, «Macbeth».

A la llegua's distingeix en «Antar» la característica de l'escola russa, moguda ab gran brillantesa y amiga de sonoritats, però en aquesta obra, fent el compositor, potser, un suprem esforç, no ha cedit a la corrent, impresionantse més bé en la llegenda, fins al punt de deixar pera'l final, diríem l'adagi, mena d'idili macabro que no té rès de l'habitual fer de la escola.

Tota la sinfonía es molt ben traçada, guiada sobre un tema orientalesch, que en Risuski treballa ab tècnica de gran valúa; no hi estàn, potser, ben determinats tots els epissodis del personatge, però hi hà que rendirse davant del coneixement, plá d'instrumentació, «Antar» a la qual Risuski posa «Segona sinfonía» per sub-títul, fins considerant lo lliures que son els russos en aplicar aquest nom, entenem que no hi encaixa en el concret; «Antar» es un poema y no altra cosa; un poema musical o sinfònich que honra a l'escola per sa solidesa.

En la primera audició del poema «Macbeth», de Strauss, vàrem treuren l'impresió de que no es pas de lo millor que havem sentit del genial mestre; no sabem l'época en que aquesta obra fou escrita, però, per sa factura, no sembla pas de lo modern que ha compost; difícilment podrà trobarse al músich rès ahont no s'hi vegi sa potenta destresa, y en «Macbeth», brolla la seva facilitat d'orquestració, mes no hi havem trobat com en altres la singularitat dels motius y fins l'articulació que a vegades, talment imprimeix en especials passatges. Ab tot, el poema es maciç y eixit de bona mà.

La «Dança de Fallayres», den Pahissa, sentida en aquell lloch, tot y no essent encara en son just punt, guanyà força pels detalls que escaparen el primer cop que la escoltàrem al aire lliure. Aixís ho demostrà també el públich que li va aplaudir llargament.

El programa tenía encara l'overtura dels «Freischütz», de Weber, y la dels «Mestres Cantaires», de Wagner, ab la qual acabà'l concert.

L'auditori, en distintes ocasions, va indicar ab sos aplaudiments lo que'l satisfeya l'execució de les obres esmentades.

Festes de primavera a Vallvidrera

La colonía y els vehins d'aquella hermosa barriada no'n tenen prou ab les gales que la Naturalesa hi ha posat, que sovint hi posen noves atraccions que hi portin vida y animació.

Ahir començà a cumplirse'l programa de festes que han combinat pera aquesta primavera. Començà'l concurs d'Orfeons.

Va ferse a la fondalada primera que hi hà al baixar de la plaça, en direcció a la iglesia, en el mateix lloch ahont ja hi va cantar l'Orfeó Català, anys enrera.

Es altament apropòsit pera aquesta mena de festes, ab una mica que'ls organisadors d'aquestes ajudessin a la Naturalesa. Aquell bosch de pins y aquelles vessants de montanya enjoyades ab la flairosa ginesta, formen un anfiteatre natural ahont no hi falten més que uns viaranys, uns petits caminals pera poderhi caminar ab seguretat. Aixís resultaría un lloch espléndit pera aquíxos festivals. El públich, posat en aquelles vessants, oferint un pintoresch espectacle, no perdía ni una nota, ni una paraula dels cants dels Orfeons.

Aquests cantaven en una esplanada que hi havia al fons y sota l'atapahida pineda guarnida ab garlandes de banderes que voltaven el clòs.

El Jurat ocupava una plataforma sota els pins.

El formaven els mestres Lamote y Daniel y dos senyors de la Comissió de Festes.

El primer Orfeó que prengué part al concurs fou l'Orfeó Graciench, ab sa artística senyera, dirigit per son mestre en Joan Balcells. Les senyoretes portaven la graciosa mantellina blanca, els homes gorra morada y els noys vermella. Va cantar la composició obligada «Sota del olm», den Morera, y «L'aucellada», den Jannequín, escoltant grans aplaudiments, que ressonaven joyosament per aquelles fondalades.

Després se presentà l'Orfeó «Nova Catalunya», ab sa bandera catalana, dirigit per son mestre en Llorens Carbonell. Va cantar «Sota del olm» y «Primavera eterna», den Morera. També va escoltar grans aplaudiments.

Cada individu del Jurat va deixar escrit sos parer, que's guarda dins d'un sobre clòs y lacrat, pera obrirlo quan hagin près part al concurs tots els demés Orfeons, pera donar son fallo.

Diumenge vinent, a les quatre de la tarda, seguirà la festa dels Orfeons y altres atraccions que s'anunciaràn oportunament.

Excursió Agrícola per Catalunya

Als cellers de cân Maristany

Ahir matí, els membres del Congrés Internacional Agrícol, varen visitar els cellers de don Pere Grau Maristany.

Realment, es una visita, que no podía deixar de ferse, donada la importancia que revestexen aquells grans magatzems del conegut industrial català.

A les deu, els congressistes arribaven als cellers, en luxosos cotxes que l'Ajuntament havía posat a la seva disposició.

A la porta hi havía don Pere Grau els seus fills Francisco, Jacinto y Pere, y el seu germà don Amadeu.

Cambiades les salutacions propies d'aquests actes, don Pere Grau y els seus fills acompanyaren als forasters per les diverses quadres dels cellers.

Els congressistes feyen arreu els més complerts elogis de la grandiositat y bona disposició que s'observa per tots indrets. També van elogiar, y per cert ben merescudament, el laboratori, que està montat a la moderna y que conté aparells molt notables.

Acabada la visita, el senyor Maristany va oferir un vi d'honor als congressistes.

L'esplendidesa ab que don Pere Grau realisa tots els actes, pot estalviarnos de parlar d'aquest obsequi. Solament consignarem que'l va servir la casa Llibre y Serra, y que tots els visitants ne van fer elogis.

M. Sagnier, secretari general de la comissió internacional d'Agricultura, de París, va manifestar en nom de tots els forasters reunits en aquell acte l'admiració que sentien pel desenrotllo que ha saputgut donar a la seva industria el senyor Maristany.

El comte de Montornés se va adherir a les paraules de M. Sagnier y va saludar al senyor Maristany en nom del Congrés Internacional d'Agricultura.

Don Pere Grau va aixecar la seva copa per la salut y prosperitat dels reunits y va dir que la seva casa no representa altra cosa que l'esforç de cinch generacions.

Els meus avant-passats — va dir — deuen sentir desde l'altre mon, un nobilíssim orgull, al veure que la modesta casa per ells fundada, es avuy visitada per un aplech d'agricultoors ilustres. Ja veyèu, donchs, com jo tinch d'agrair la vostra visita ab tota l'ánima.

Acabades aquestes paraules, els congressistes van pendre comiat y van anar a donar un tom pel Parch. Entre'ls barcelonins que'ls acompanyaven, recordem als senyors Perpinyà, Eusebi de Puig, Martí, marqués de Camps, Gabarró, Girona, Maspons y Camarasa, Laserra, Bertrand, Pujador, Mas y altres.

Al Prat del Llobregat

A la tarda, els congressistes van anar al Prat de Llobregat. A l'estació els esperaven l'alcalde, don Joseph Mas; el secretari, don Joaquim Suhí; els regidors senyors Feu, Pi y Aguilera; el senyor rector, don Antoni Martí; el jutge municipal, don Joseph Xirinachs; el cabo de Sometents, don Rafel Codina; el tinent de carrabiners, don Manuel Ortega; el jutge de Sant Feliu, don Joan Amat; y el secretari del senyor Bertrand, don Joaquim Cassadó.

Els excursionistes se van dirigir en automòvil a la finca de don Manuel Bertrand y Salas, ahont eren esperats pel propietari y els senyors y senyores Julià, Mata y Gay de Montellà.

El senyor Bertrand els hi va donar la benvinguda y els hi va fer una ressenya de la Granja, explicant la seva historia y els perfeccionaments que encara desitja introduirhi.

Després els forasters van recórrer els estables y dependencies de la Granja, admirant la netedat de la mateixa y el cuidado que'l seu propietari ha posat en els més insignificants detalls.

Abans de la sortida'ls visitants van ser obsequiats ab un thè.

Don Eusebi de Puig va dedicar paraules de felicitació al senyor Bertrand per la Creu del Mérit Agrícol que li acaba de ser concedida.

M. Segnier va fer veure la importancia de la Granja, y el comte de Montornés va fer vots pera que tots els agricultors sapiguessin donar a llurs industries l'impuls que ha donat a la seva don Manuel Bertrand.

Aquest va donar les gracies a tothom.

Com a final va pronunciar un escayent parlament el diputat provincial don Joaquim Sostres.

Va començar per saludar als congressistes, en nom del president de la Diputació don Enrich Prat de la Riba.

Va dir que aquests congressos que s'acabaven de celebrar eren prova de les grans energíes que tenien els nostres industrials. Durant aquests darrers díes han corregut de boca en boca, un aplech de noms—Sedó, Calvet, Puig, Maristany y altres—que merexen les més grans alabances.

Entre aquests noms hi hà també'l de don Manuel Bertrand, fundador d'aquesta Granja, orgull del Prat del Llobregat. Els seus méritis son reconeguts de tothom, y en prova d'això hi hà'l fet de que tothom té una satisfacció de la recompensa que se li acaba d'otorgar.

Jo estich orgullós—va dir—de representar un districte en el qual hi hà homes com en Sedó y en Bertrand, y voldría que'n tinguessin tots els districtes de Catalunya y tots els d'Espanya, perque fent la feina que fan aquests homes es de la manera que's treballa per la prosperitat de Catalunya y per la d'Espanya.

El discurs del senyor Sostres va ser coronat ab un esclat d'aplaudiments.

Els excursionistes, ben satisfets de les vistes fetes durant el día, van tornar a Barcelona ab el tren de les vuit de la nit.

LLIGA DE SENYORES COMPRADORES

Se comença ja a treballar ab entusiasme pera constituir a Barcelona la Lliga de Senyores Compradores, de la que vàrem parlar dies enrera, y ab aquest motiu se reuniren el día 10 les Juntes Directiva y auxiliars de la Lliga de Senyores de l'Acció Catòlica.

Les organisadores tenen la satisfacció de veure que al seu entorn se va formant opinió favorable a la seva obra, ab molta más rapidesa de la que's podía esperar, essent, com es, cosa tan nova a la nostra terra, y se pot ben dir que no ha deixat d'entrar a la Lliga cap senyora d'aquelles a qui se n'ha parlat.

El programa de la Lliga de Compradores de Barcelona serà igual o semblant al de les Lligues d'altres nacions; el seu fi el de procurar «desenrotllar en els compradors el sentiment de la seva responsabilitat social, y ajudar als venedors a realisar les millores possibles en les condicions del treball, o sía a favor de les seves treballadores». El programa es molt senzill y molt factible, com ho demostra la experiencia per la que ha sucoeit a altres nacions, que en aquest punt ens han avensat. Y creyem molt possible que a Barcelona, ahont totes les nobles y generoses empreses han trobat camp pera extendres y créixer, trobarà també aquesta obra tan justa com necessaria, grans energies pera desenrotllarse ab la mateixa intensitat que en altres parts.

Se tracta senzillament d'elevar l'acte del comprar que avuy se fa com un acte purament econòmich, enlairantlo a un acte d'amor al pròxim y de justicia social; y si la major part dels compradors ho fan aixís, obligaràn als venedors a obrar respecte als seus treballadors ab la deguda caritat y justicia.

La gran majoría de la gent de bé, se plany de les tristes condicions en que està l'obrera de l'agulla, y s'espantaría al sentir comptar els mesquins preus ab que es pagat el treball de la dòna; però's parla d'aquexos abusos com si fossin una cosa impossible de remeyar.

La Lliga de compradores ofereix al públich el únich, el sols medi pera deturar aquéix mal que tan estèrilment se lamenta.

Els compradors son el principi y la fi de tots els actes econòmichs del treball, y per lo mateix tenen el poder d'exigir que aquest treball que's fa pera ells, y que ab els seus diners se paga, sía fet y executat en bones condicions morals y socials. Y desde'l moment en que tenen el poder d'exigirlo, tenen també'l dever de procurar la seva realisació, protegint als comerciants que tinguin ab les degudes condicions a les seves obreres y negant la seva cooperació als comerciants que no ho fassin aixís. El comprar significa un acte de poder, l'acte de poder comprar, y tot poder just y cristianament considerat implica un dever. El poder que no se exercita pera fer bé a n'aquells que estàn sotmesos a n'ell, es un poder degenerat.

Si els compradors volen, ab fermesa, generositat y constancia usar del seu dret y cumplir el seu dever, s'haurà de rehabilitar forçosament una de les coses més rebaixades de l'actual societat, que es la paga de les obreres de roba blanca.

Els cors honrats, y gracies a Déu encara n'hi hà molts a Barcelona, no deuen soportar per més temps ser poch ni molt responsables d'aquexa explotació que causa tantes llàgrimes y tantes culpes, y deuen decididament protegir ab tot el poder de les seves compres, als amos que tractin a les seves empleades y obreres com se deu tractar a un pròxim.

Els comerciants considerats res perdràn ab la formació de la Lliga; més bé hi guanyaràn, car el coneixement de les bones condicions ab que estiguin constituides les seves cases, els servirà de reclam: y la Lliga de Compradores procurarà que aquest reclam els sigui de més eficacia que tot lo que ara's gasta ab cartélchs y altres papers que ningú llegeix.

Municipi

Pera tractar del arbitri dels fanals lluminosos, l'Associació de Fondistes, plaça del Teatre, 2, primer, convoca a una reunió general de socis y no socis, pera demà, dimars, a les quatre de la tarda.

A les dèu del vespre del mateix día hi haurà una altra reunió a la Unió Gremial, Mendizàbal, 21.

La Lliga de propietaris, industrials y veïns del Districte VII, societat que no té caràcter polítich, segueix la seva campanya a favor de la descentralisació dels nuclis urbans de Barcelona, havent rebut felicitacions d'importants elements de Sans y l'adhesió d'algunes entitats radicals en altres dels anéchs poble de l'actual circumscripció entre'ls quals se troba el «Centro Popular Catalanista» de Sant Andreu.

En la última sessió celebrada se donà compte del telegrama que dirigí el president del Consell de ministres al president de la Lliga, que diu: «Recibido su telegrama daré cuenta al Consejo de ministros para su estudio».

El senyor Mans havía interessat del ministre de la Governació, que en la futura Lley d'Administració municipal, se creí un regisme especial pera les grans ciutats, a base de l'autonomía dels seus anéchs pobles y de les barriades obreres.

S'acordà que en la sessió vinenta se discutís el dictamen de la ponencia, en que s'estudia l'estat actual de Barcelona creat per l'agregació y s'indica'l regisme més convenient pera'ls interessos dels pobles y de la capital, gracies a la divisió de funcions entre aquells y aprofitant les ventatges que reporta a sa independencia administrativa. En dit dictamen se tenen en compte'ls precedents de nostra llegislació y els del dret especial existent en moltes de les grans capitals del extranyer.

Un cop aprovat el dictamen, se'n farà una profusa edició, ab l'objecte de que sigui conegut de tothom, pera sotmètrel a la consideració de los principals entitats y de les corporacions econòmiques de Barcelona.

Govern civil

La manifestaoió d'ahir

Tal com s'havía anunciat, ahir matí, se reuniren a la Plassa de Catalunya els manifestants que, acompanyats de les banderes dels centres y entitats adherides, havien d'anar a portar al governador les conclusions del miting revisionista y abolicionista que'l diumenge anterior va celebrarse al teatre de la Marina, y en les quals se demana l'amnistía política, la derogació de la lley de Jurisdiccions, reforma del códich penal militar y abolició de la pena de mort.

Els manifestants formaven un grupu de 3.000 a 4.000, que anà engroixintse al arribar al Govern Civil y pels voltants.

Hi havien quatre banderes del P. U. F. N. R., tres de socialistes, y quarantacinch de radicals, entre les quals no podía mancarhi el penó de les «Damas Rojas», ab una comissió de les mateixes.

Els manifestants anaren desde la Plassa de Catalunya, pels carrers de Fontanella, Ronda de Sant Pere y Saló de Sant Joan.

Al ésser devant del Parch els manifestants se dispersaren en dues bandes, que l'una va passar per l'interior y l'altre pel Passeig de l'Industria.

Al Passeig de l'Aduana, a pesar de que hi havía lloch pera tot, els manifestants feren parar la circulació dels tranvíes.

Una comissió, de la que formaven part l'Isart Bula, l'Emilià Iglesies, en Zurdo Olivares y alguns altres personatges del partit radical, va pujar a fer entrega al governador de les conclusions de que hem parlat.

El governador va rebre la Comissió en el seu despatx, prometent trasmetre tot seguit les referides conclusions al senyor Canalejas.

Després de la breu entrevista, els senyors Bula y Iglesias, sortiren en un dels balcons del Govern Civil, ordenant la disolució de la manifestació, la qual se feu sense cap entrebanch.

Les vagues de Terrassa

El governador va rebre ahir un telegrama del alcalde de Terrassa, en el qual li manifestava que haventse reunit en el matí d'ahir els patrons y els obrers y no havent arribat a cap acort, el problema havía empitjorat.

El senyor García Humet, alcalde de dita ciutat, ha anunciat pera demà una visita al senyor Portela, pera parlar de la qüestió.

Se tem que la vaga esclati o hagi esclatat avuy mateix en una gran part de les industries del teixit y anexes.

L'aplech de la Pobla

El delegat de policía, que va assistir al aplech de la Pobla de Claramunt celebrat ahir, comunicà al governador que havía regnat molt ordre, assistint al miting unes 300 persones.

Els oradors, segons el «parte», s'expressaren en termes anticaciquistes y republicans.

NOTICIES

DE BARCELONA

La Federació Agrícola Catalana Balear celebrarà, com de costum, la seva reunió mensual demà, dimars, a qual efecte convoca a tots els socis.

Degut a la extensió del programa, el concert d'avuy, dilluns al vespre, en el Palau de la Música Catalana, primer de l'Orquestra Sinfònica de Madrid, comensarà puntualment a dos quarts de deu del vespre.

Ab el fi d'assistir a les deliberacions del pròxim Congrés Espanyol de Urología, ha sortit cap a Madrid el doctor Serrallachs.

Se'ns comunica que'l Club de Natació «Barcelona» ha conseguit que'l famós campeó de natació Paul Vasseur, vingui a donar una serie de demostracions dels principals modos de nedar, y principalment del «Over arm Strokes», del «Trudgeon Strokes» y del «Crawll».

Dites demostracions, que seràn diaries y comensaràn a celebrarse el 21 o 22 del corrent en el domicili social de la esmentada societat, Banys Sant Sebastià, promet revestir excepcional interés, no solament pera'ls aficionats a tan higiénich com indispensable deport, sinó pera el públich en general.

S'ha rebut a la Secretaría de la Junta Diocesana la cantitat de 50 pessetes, donatiu dels consorts don Martí Casanovas y donya Pilar Padró de Casanovas, pera pagar el viatge d'un malalt pobre a Lourdes.

A les onze d'ahir matí, fou descobert en una vinya del terme d'Horta, perteneixent a la masia anomenada a «Sitja Grana», el cadavre d'un home de 45 a 50 anys, decentment vestit. Fetes les corresponents averiguacions, se pogué identificar el cadavre, que resultà ésser el d'un vehí d'aquella barriada, habitant en una torra de la carretera de Víctor Hugo.

El cadavre presentava en el pols dret una ferida d'arma de foch, sense que s'hagi trobat cap arma per aquells volts.

Ahir tingué lloch al Palau de la Música Catalana la solemne sessió que'l Secretariat d'Obres Socials de l'Acció Social Popular juntament ab els Sindicats obrers adherits al mateix, organisà ab el fi de commemorar la publicació de la Encíclica «Rerum Novarum de Lleó XIII.»

Al acte hi assistiren numerosos obrers.

El Tinent auditor de guerra, senyor Laguna, com delegat del Comité Central Antiduelista, ha constituit una junta en Alcoy, baix la presidencia de don Anselm Aracil, havent donat aquell una conferencia antiduelista en dit punt.

La societat de cambrers «La Alianza» celebrarà demà, dimars, dia 16, a les onze de la nit, una conferencia comentada sobre quants progectes y ideas s'exposin encaminats al aussili a la vellesa y invalidesa, nomenatse en aquest acte una comissió que fassi els treballs necessaris pera portarlo a la implantació en aquesta colectivitat.

El «Centro Madrileño», d'aquesta capital, va obsequiar ahir, ans de mitjdia, al popular escriptor don Joseph López Silva, ab un Vermouth d'Honor, congregantse, ab tal motiu, lo més selecte de la colonia madrileniya, que, junt ab molts ciutadans barcelonins, admiradors del obsequiat, el feren objecte de sincores mostres de simpatía y consideració.

A la nit, per ser la revetlla del Sant Patró de Madrid, Sant Isidre, tots els associats al «Centro» foren obsequiats ab un thè, lo qual va constituir una festa intima que, sobre la satisfacció ab que deixà als que hi assistiren, donà idea del bon gust que presidí en els qui la organisaren.

DE FORA

—El diumenge últim tingué lloch al Colegi Valldemía, de Mataró, dirigit pels Germans Maristes, una conferencia de vulgarisació científica sobre'l tema «L'aire líquit».

Dita conferencia fou donada pel vispresident de l'Associació d'Antichs Alumnes del esmentat Colegi, Dr. don Manuel Mascareñas Bosasa, professor de la Universitat de Barcelona, en cumpliment d'un acort près en la reunió general del día 2 de febrer prop-passat.

Entre les distingides personalitats que varen assistir al acte hi hà que citar els senyors Dr. don Climent Cortejón, canonge de la Catedral de Barcelona y Director del Institut de segona ensenyança; el Degà de la Facultat de Ciencies Dr. Mascareñas, el senyor Fàbregas, alcalde de Mataró; el jutge del districte, senyor de Argüelles; el diputat provincial senyor Marfá, el Rnt. Hipòlit, provincial dels Maristes; el Director del Colegi Valldemía, el senyor Busquets, enginyer y catedràtich del Institut de segona ensenyança, de Barcelona; el Rnt. P. rector dels PP. Escolapis, de Mataró, varis antichs alumnes y altres personalitats els noms de les quals no recordem.

El Dr. Mascareñas, en brillants paragrafs, anà ponderant els atractius, bellesses y poesia que en la ciencia's tanquen, y després d'algunes explicacions clares y al alcans de totes les inteligencies, ab magistral habilitat va demostrar experimentalment algunes propietats molt interessants del aire líquit.

Digne acabament de la conferencia fou un paragraf entusiasta y brillantíssim, dirigint tota la gloria al Creador de tantes maravelles, que va dotar al home d'aquexa inteligencia investigadora y d'aquéix arranch generós que el porta en busca de la veritat eterna y inommovible.

Sonollosos aplaudiments, que's perllongaren molta estona, varen coronar la interessantíssima conferencia del senyor Mascareñas, retirantse tots els concorrents molt complascuts.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Desde Algeciras

Madrid, 15, 12'30 matinada.

Algeciras. — Viatgers arribats de Ceuta asseguren que a la plaça se feyen preparatius pera ocupar noves posicions.

Diuen que a la matinada d'avuy s'ocuparà el punt anomenat Axfa, situat entre les posicions dels «Altos de la Condesa» y Fajama, y que's realisa aquesta ocupació en vista dels trets engegats el día anterior.

De Ceuta

Ceuta. — Ha tornat el convoy que va anar a aprovisionar les posicions de Cudia y Federica.

No ha tingut novetat.

Un dels moros que han entrat a la plaça ha dit que s'han aumentat les dònes y noys dels aduars a les últimes posicions, havent acordat no facilitar queviures a les forces indígenes que les guarneixen.

Detalls d'un combat

Tànger. — Se reben els següents detalls del combat dels Beni-Hassen ab els francesos.

La columna de gumiers va fer una correría per territori dels Beni-Assen devastantlo per complet.

Els kabilenys impasibles els varen deixar fer; però pera'l día següent els prepararen una emboscada en un lloch a 30 kilòmetres de Rabat.

L'efecte fou tremendo.

Varen capturar tot un convoy de 400 camells, matant als que'ls manaven.

Ademés, en lluita ab les tropes que protegíen la marxa, varen matar un tinent, un sargent y un cabo; hi hagué molts soldats ferits y gran número de desaparescuts.

Ab objecte de reforsar aquells llochs hi anaren al día següent desde Rabat 300 genets.

De Melilla

Melilla. — Continuen els passeigs militars.

Diariament se trasladen tropes a Nador y Seluán.

Aumenta l'agitació contra'ls francesos.

En els soks se pregona la guerra santa exhortantse als kabilenys pera que impideixin l'avens dels francesos.

Se sab que en el mercat de Tazza s'han venut fusels dels agafats darrerament als francesos, ab els que han anat els seus compradors a engroixir la harca.

Els de Benbuyagi han celebrat una junta acordant facilitar reforsos a la harca del Roghi que diu intenta combatre contra'ls francesos.

De Tetuán

Tànger. — Se tenen notícies de que a pesar de les ordres severissimes del Guebbas el Bajà de Tetuán segueix excitant a la guerra contra Espanya.

A casa seva segueixen les reunions de notables coneguts pels seus sentiments hostils a Espanya y els seus partidaris prosseguexen la tasca de fomentar aquests sentiments d'animositat contra els espanyols.

La última gesta, segons diuen, ha sigut aconsellar al «Valiente» y a altres moros coneguts, però sobre tot a n'aquest, que vingui a la plaça, pera realisar fins absolutament reprobables ab la promesa de grans negocis de venda de terrenys y concessions.

L'efecte es buscar d'aquesta manera la protecció de súbdits d'altra nació probablement ab objecte de realisar actes que obliguin a altra intervenció que no sigui la d'Espanya y produir altre género de conflictes.

Els bandolers que infesten els camins de Ceuta y Tetuán han establert unes dianes per ordre del «Valiente» y del Bajà de Tetuán cobrant els capritxosos drets que volen.

Cástich

Ceuta.—A la ordre de la plaça d'avuy se dona compte d'haverse imposat un càstich a un soldat per propalar notícies alarmants y falses.

Al mateix temps el general Alfau ha oficiat al general Aldave recomanantli que publiqui un bàndol excitant al vehinat a que no aculli els infundis que's propalen.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La columna de socors

París, 14, 8'10 nit.

«Le Petit Parisien» diu que la columna Bruland acamparà en una barriada de les afores de Fez, no penetrant dins de la capital sinó en cas d'estricta necessitat y passant hi el menor temps possible.

El quefe de la columna anirà a saludar al Soldà, ab escolta.

Si Mequinez no's sotmet, hi anirà la columna Brulard, pera restablir l'ordre y l'autoritat del Soldà.

Després castigarà als Zaers.

Lo que diu en Monier

París, 14, 8'21 nit.

El general Monier, interviewat pel corresponsal de «Le Matin», ha explicat el retart de la marxa de la columna de socors, afirmant el seu propòsit d'avensar sobre segur, ab totes les forses y organisant ab tota cura les etapes.

L'actitut d'Angleterra

París, 14, 8'45 nit.

Comuniquen de Londres que Anglaterra, en vista de la gravetat de la situació, estava disposada a demanar la intervenció militar de França a Fez, si França no hagués prés la inciativa.

De Rabat

París, 14, 8'57 nit.

Diuen de Rabat, ab data 13:

El general Dalbiez, ab dues companyies de colonials, un batalló de tiradors y un batalló de senegalins, ha passat el riu Sebu y acampa a Dar-Aroussi.

Un convoy que anava de Rabat a Mehedia ha sigut atacat a la sortida de Sale per una banda de malfactors, resultant ferits dos tiradors y un soldat del exércit colonial.

Combats

París, 14, 9'17 nit.

Ab data 8, comuniquen desde'l campament de Kuntra:

Els centinelles avançats han cambiat la nit passada varis trets ab alguns malfactors.

Aquest yespre han tornat al campament de Kuitra els destacaments enviats pera protegir el convoy que va sortir de Mehedia cap a Sale.

El convoy fou atacat a sis kilòmetres de Mehedia per nombrosos genets moros.

Els spahis donaren una càrrega, sabrejant a varis moros.

L'enemich ha tingut 10 ferits.

De les forces franceses resultaren el kaid El Haradi y dos indígenes morts y un indígena desaparescut.

Aquest campament fou atacat per 300 marroquins, que l'artilleria posà en dispersió.

De Alcázar

París, 14, 9'35 nit.

Diu un despatx, de procedencia anglesa, posat a Alcàzar el día 11:

Ha sigut llegida a les tribus, congregades al zok El Arba, una carta de Muley El Zin.

La lectura fou acullida favorablement, però després s'han produit algunes collisions y s'han comès varis robos, en perjudici dels israelitas.

Una caravana d'un centenar de mules espera l'ocasió propicia pera anar a portar provisions a Fez.

El quefe de la caravana no porta pressa en empendre la marxa. Se parla de que esperarà algunes setmanes.

Un rumor

París, 14, 10'48 nit.

Un despatx de Alcazar, del día 12, de procedencia anglesa, trasmet el rumor, difícil de comprobar, de que'ls kabilenys han atacat el campament del comandant Bremond, al Zok El Jemis, al peu de les muralles de Fez.

Lo que's diu

París, 14, 11'40 nit.

Tànger. — La columna Brulard acampava anit a Lalaato, ahont se li va unir la columna Gourand.

Aquí's diu que s'han produit alguns incidents entorn de les noves posicions ocupades pels espanyols prop de Ceuta.

Sembla que s'han amitjançat algunes dònes perque al anar a cercar aigua s'han trobat ab que'ls espanyols havien ocupat els pous. Això ha provocat cert descontent en les tribus.

S'afegeix que això podría provocar algún incident que donguís per resultat la marxa dels espanyols sobre Tetuán. Fins se diu que alguns comerciants de Tànger se preparen pera marxar cap a Tetuán.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

La «Gaceta» publica:

La «Gaceta» publica una disposició de Foment, concedint a don Teófil Bernard y Segnier dos aprofitaments d'aigües del riu Garona, en la provincia de Lleyda, pera producció de força motriu, transformable en energía elèctrica ab destí a usos industrials, mecànichs y electro-químichs.

El centenari den Jovellanos

Aquesta tarda ha arribat a Madrid un tren d'excursionistes gijonesos.

La locomotora venía engalanada ab escuts, inscripcions y banderes.

A l'estació esperaven als excursionistes l'alcalde de Madrid y el regidor d'aquest Ajuntament senyor Kleiser, molts asturians y la Comissió de Gijón que va arribar ahir.

Al entrar el tren en agulles la Banda de Sant Bernardí ha comensat a tocar y s'ha produit gran entusiasme, donantse vives a Gijón, a Asturias y a Madrid.

Desde la estació molts excursionistes s'han dirigit al Centre Asturià.

Ab els excursionistes venen varis periodistes de Gijón.

L'assumpte que'ls porta a la Cort es apoyar la petició de la Comissió gestora pera que'l Govern ajudi al progecte del centenari den Jovellanos.

Consell

Demà, a les deu, se celebrarà Consell de ministres, al ministeri de la Governació.

El Congrés Eucarístich

El día 24 de juny comensaràn a arribar a Madrid els membres del Congrés Eucarístich.

La Junta organisadora la composen l'Infanta Isabel, el cardenal Aguirre y els bisbes de Sió y Madrid-Alcalá.

Se calcula que'ls congressistes arribaràn a uns 60.000.

Arbitri ilegal

Vista la reclamació formulada per la Cámbra de Comerç de Madrid, protestant contra l'arbitri de 5 pessetes que l'Ajuntament de Burgos exigeix als viatjants de comerç, el ministre de la Governació ha disposat, de R. O., que's declari la ilegalitat del citat arbitri y que l'Ajuntament de Burgos cessi immediatament en la seva exacció.

En Ruiz Valarino

El ministre de la Governació, si bé's troba bastant alliviat, fins el punt d'haverse llevat, no ha assistit avuy al seu despatx oficial.

Els conjuncionistes

De la reunió celebrada pel Comité de la conjunció republicana-socialista, se n'ha facilitat a la prempsa la següent nota oficiosa:

«El senyor Soriano ha donat compte del viatge de propaganda que acaba de realisar y de la constitució d'organismes conjuncionistes en algunes de les poblacions que él ha visitat.

S'han despatxat numerosos assumptes y s'ha tractat de la tasca a realisar per les forces conjuncionistes en vista del curs dels acontecimentos.

Devant de lo que passa a Ceuta, que és evidentemnt una provocació de nostra part, pera preparar quelcom semblant a lo ocorregut en 1909, la conjunció adoptarà una actitut resolta y el seu Comité executiu prepararà a la opinió pública contra la guerra ab una intensa acció en tota Espanya.

Demà, a les sis de la tarda, se reuniràn, en una de les seccions del Congrés, els diputats conjuncionistes, convocats pel senyor Azcárate, pera fixar la línea de conducta de la minoría en les Corts.

Respecte d'un suposat requeriment fet al senyor Lerroux, el Comité ha vist ab estranyesa acullida aquesta absurda referencia en «El Progreso» de Barcelona, y espera que la notícia sigui rectificada, perque may la conjunció ha solicitat el concurs de cap partit, ni don Melquíades Alvarez ha fet cap gestió prop de ningú, a nom de la Conjunció.»

La Unió Republicana

El directori d'Unió Republicana s'ha reunit pera nomenar representants seus en la Conjunció, al senador don Mauricí Ulargui y al diputat don Pere Armisa.

Sembla que també ha prés el directori altres acorts reservats.

Els consums a Madrid

En la reunió que celebraràn demà els diputats republicans y els regidors del Ajuntament de Madrid, aquells exposaràn als diputats la conveniencia de recabar pera l'Ajuntament de Madrid la facultat de desgravar per complet la carn, substituint els tres milions en que's calcula'l rendiment d'aquesta especie, ab la procedent modificació de l'escala del tpu del inquilinat, en forma que no excedexi del 15 per 100, que autorisa el projecte; els lloguers elevats tributen lo necessari pera compensar la pèrdua del ingrés y fins l'exempció de totes les habitacions fins al lloguer de 50 pessetes mensuals.

Els consums a Barcelona

Madrid, 15, 12'30 matinada.

El ministre d'Hisenda ha donat als comissionats de Barcelona el medi de que'l projecte referent a Consums s'aplicqui a dita capital, per lo qual serà admesa una esmena al dictamen, aplaçant l'aplicació del projecte a Barcelona fins l'any vinent.

«El Radical» publica una interview ab els regidors radicals, explicant el seu projecte de substitució, a base de concerts gremials.

El governador de Madrid

El governador civil, senyor Fernández Latorre, ha reiterat al ministre la seva dimissió, per les dificultats que, pera l càrrech que desempenya, han anat acumulantse ab la creació de la Quefatura superior de Policía.

De la vaga

Els rajolers vaguistes han celebrat un miting pera exposar la situació de la vaga.

Han recomanat la unió y han censurat la conducta de les autoritats, calificantla de parcial.

La societat d'obrers flequers s'ha reunit pera donar compte de les gestions y acte de solidaritat ab els paletes.

Els oradors han acordat que a la vaga dels obrers de construcció seguéixi la dels flequers.

Han dit que si els obrers haguessin anat a la vaga'l primer día de plantejada la dels paletes, aquesta no tindrien 38.000 duros menys a la seva caixa y la vaga estaria solucionada.

La Junta Directiva ha quedat facultada pera plantejar la vaga d'obrers flequers en el moment que li sembli, que segons un orador serà 48 hores abans de que ho sàpiga la prempsa.

—Circula ab insistencia'l rumor de que la reunió celebrada anit per les societats afiliades a la Casa del Poble, va pendre l'acort de declarar la vaga general de tots els oficis, començant pels tranviaris, cotxers, empleats de fàbriques de gas y d'electricitat, en els primers dies de la present setmana.

—Les gestions realisades pel senyor Azcárate ab els constructors pera arribar a un acort, han fracassat altra vegada.

El conflicte està com estava y la gravetat continúa accentuantse.

El senyor Canalejas, no obstant el resultat negatiu d'aquestes gestions, ha dit que no perdía les esperances d'arribar a una fórmula de concordia.

Cap a Barcelona

A la tarda ha sortit cap a Barcelona el general Weyler.

Ha estat despedit a la estació per amichs particulars y alguns ex-ministres del partit liberal.

Els carrils de M. S. A.

Baix la presidencia del marquès de Urquijo s'ha celebrat la junta d'accionistes del ferrocarril de Madrid, Saragossa y Alacant.

A la memoria consta que'ls ingressos realisats fins el 31 de desembre de 1910 s'eleven a la suma de 987.144,216'76 pessetes, cantitat que en comparació de igual data del any anterior, representa un aument de 18.306,940 pessetes.

Els acorts han sigut:

Primer. Aprovar la memoria y els comptes del exercici del any anterior.

Segón. Fixar en 20 pessetes, lliure de tot impost, el dividendo per acció del exercici de 1910.

Tercer. Que del compte de ganancies y pèrduts se destini la cantitat de pessetes 5.450,000 a l'amortisació del material fixo y que'l saldo del mateix compte, previ pagament dels imposts, s'aplqui al fondo pera obres y millores.

Quart. Que a partir del exercici de 1912 se eleví a 600,000 pessetes la quantitat que dels productes de la explotació deu destinarse al servey de pensions pera'ls empleats, y

Quint. Reelegir als administradors senyors don Eduard Dato, don Joseph Milà y Pí y baró de Robert Rostchild y confirmar els nomenaments del comte de Sant Lluis, baró de Lambergi y don Amos Salvador.

Un brindis

El president del Consell ha assistit a un banquet que'l Centre Iber-Americà y el Colegi de llicenciats en Ciencies y Lletres han organisat a La Parisiana en honor del senyor Palomo, per haver sigut nomenat senador vitalici.

El senyor Canalejas, en un breu brindis, ha pronunciat paraules que després han sigut molt comentades, com si fossin resposta als rumors que venen circulant sobre una conjura pera ferlo caure del poder.

Després de ensalsar la lealtat del senyor Pajomo ha dirigit fortes censures als ambiciosos, als impacients y als intrigants.

En Cambó y el problema de Canaries

Telegrafíen de Tenerife que ha causat fonda sensació un article del senyor Cambó sobre'l problema balear, molt similar al canari, pronunciantse en favor de la mancomunitat dels municipis, reduint les funcions dels governadors y delegats.

En Weyler

«La Epoca» publica les següents manifestacions fetes per un íntim del general Weyler:

Sería puerril negar que'l general aspira a la presidencia del Consell de ministres. Això ni'l mateix general ho amaga quan parla en confiança.

Poch avesat a les interioritats de la política, el general Weyler, que no es amich de que'l sorprenguin els acontecimentos, quan sent dir que pot ser encarregat de formar Gabinet, procura trobarse previngut.

Aquesta precaució's redueix a meditar sobre les persones que podrien compartir ab ell la pesada càrrega del Govern y en tal sentit no sería extrany que ara com en altres ocasions, tingui en sa cartera la llista del ministeri que ell formaría si li encarreguessin.

Potser aquestes llistes hagin sofert modificacions, per haver comptat el senyor Canalejas ab alguna o algunes de les persones que en elles figuraven, sense que això vulgui dir tampoch que arribat el cas, no tornessin a serhi inclosos els seus noms.

Però aquests preparatius els fa'l general com podría ferho ab un plànol de campanya, sense altre fi que estar preparat. Ademés, si no li impedís el respecte que's deu a sí mateix, li vedaría la lealtat que ha demostrat al senyor Canalejas, com abans al senyor Moret.

Finalment, ens ha dit el nostre interlocutor — afegeix «La Epoca» — que si'l general Weyler es encarregat alguna vegada de formar Govern, ho acceptarà per disciplina, com va acceptar la Capitania general de Catalunya y com anirà a qualsevulla altra banda que se li ordeni.

Un carbonari portuguès

Santiago. — Ha sigut detingut en un hotel un subjecte ben vestit, que ha dit ser policía portuguès y dirse Antoni Franz.

Registrada la seva maleta, se li ha trobat un punyal y papers que demostren era'l quefe dels carbonaris de Lisboa.

Els seus noms son: Manuel Lorenzo Godino, y sembla estar complicat en l'assessinat del Rey Don Carles.

Se suposa que havía vingut pera atentar contra'l comte de Bertrandos y altres aristócrates portuguesos expatriats y residents aquí.

Estadística

La Junta Consultiva agronòmica del ministeri de Foment ha publicat la estadística de la producció viticola y olivarera en 1910.

La producció de raim ha estat de 27 milions de quintars métrichs, y la de most de 12 milions. La regió que més ha produit es Catalunya.

La producció d'olives ha estat de sis milions, y la d'oli de 108, essent l'any 1910 el de menor producció del darrer quinquenni.

Campionat

S'ha verificat la cursa pera'l campionat organisada per la U. V. E., de 100 kilómetres, guanyant el primer premi en Duràn, de Barcelona, que ha fet el recorregut en 3 hores y 24 minuts.

Diputació

S'ha constituit la Comissió de Foment.

Han sigut elegits president y vispresident, respectivament, don Joseph Font y Gumà y don Rafel Vllet Altemir.

***

Abans d'ahir varen anar al Sabadell els senyors Fagés, Alegre y Parés, acompanyats de dos enginyers de la Diputació, pera veure si hi troben lloch apropòsit pera trasladarhi els malalts epilèptichs que actualment se troben recullits en la Casa Provincial de Caritat.

***

La Comissió Mixta de Reclutament va registrar abans d'ahir les següents excepcions: 70 per defecte físich, 32 per curts de talla, y 140 per altres causes legals.

Avuy revisarà els quintos dels anys 1908 9 y 10 pertanyents al districte segón d'aquesta ciutat.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Política

Emprèstit

París, 14, 8'47 nit.

Buenos Aires. — El Govern ha presentat al Congrés un projecte d'emprèstit exterior, de 60 milions de pastres or, ab interés del 4 y mitg per 100 y 1 per 100 d'amortisació, destinat a acabar el plan d'obres públiques.

La revolució mexicana

París, 14, 9'20 nit.

Nova York. — La ciutat de Catanoa s'ha rendit als revolucionaris.

La guarnició ha sortit ab honors de guerra.

En Navarro s'ha refugiat en territori nort-americà.

El viatge del Kaiser

París, 14, 11'23 nit.

Port Victoria.—Han arribat, a bordo del «Hohenzollern», els sobirans alemanys y la princesa Victoria.

Tots els barcos de guerra fondejats aquí han issat el pabelló alemany, y han fet les salves d'ordenança.

Els emperadors alemanys passaràn la nit a bordo y al matí marxaràn cap a Londres.

Varia

Vaga.-Treball femení

París, 14, 9'10 nit.

Montevideo.—Ha esclatat la vaga general d'empleats dels tranvies elèctrichs.

—Referintse al projecte encaminat a emplear ab preferencia les dònes en els serveys públichs, el Director de Comunicacions ha constatat els excelents resultats obtinguts ab les nombroses dònes ja empleades.

Plujes.-Sinistre

París, 14, 9'36 nit.

Buenos Aires.—Se tem noves inundacions, a causa de les persistents plujes.

—Se considera perdut el vapor anglès «Barlby», encallat ahir, a causa de la boira, a la costa del Uruguay.

Religioses

Parroquia de Sant Jaume. — Cada día, a dos quarts de set de la tarda, se celebren les funcions del mes de maig predicant el Rnt. P. Eduart Gómez, de la residencia de Zamora, que desenrotlla magistralment temes sobre «La familia, base y regeneració de la societat», que son escoltats per un gran concurs de fidels desitjosos de aprofitarse de tan útils y religiosos ensenyances.

Iglesia de Sant Antoni Abat de Pares Escolapis (Ronda de Sant Pau).—Demà, dimars, a la missa de les set se farà la devoció dels Tretze dimars de Sant Antoni de Pàdua.

A la missa hi haurà Comunió general.

Espectacles

ELDORADO. — Teatre de Catalunya. — Companyia cómica MARIAN DE LARRA y ARTUR LA RIVA. — Avuy, dilluns, día de Moda: El dislech «De pesca» y la comedia en tres actes, «Vida y dulzura».— A les nou.—Dimecres: Estrena de la comedia en dos actes, de Burich Menendez Pelayo, «Del mismo tronco», d'extraordinari éxit al Teatre Lara, de Madrid

POLIORAMA
9, RAMBLA ESTUDIS, 9
Avuy, dilluns, grans sessions de cine y varietats
4 hermosíssimes atraccions 4
Dorix - Dorix - Doriz - Dorix
Prenétichs aplaudiments a la genial artista
La Cordobesita - La Cordobesita
Bailes nacionals — Hermosura — Chic
Les TUMILET Les TUMILET
Acróbates patinadors de primer ordre.
Sensacional treball.
Petit Bertin - Petit Bertin
Imitació de grans artistes, deliranta ovacions en quantes sessions pren part. — Avuy, interessantíssimes películes. — QUINTET MUSICAL.—Elegant y confortable salón.—Local propi pera istiu.—Unich Salón a Barcelona provist dels aparells ventiladors HARS.

SALA MERCÈ
Noves varietats a les grutes. — Gran programa: «Enrahonar poch y obrar bé», «Una ermilla de pantes d'acer», «Rigor de la disciplina militar», «Actualitats número 30» y altres.

Diorama Avuy, gran programa.—Estrenes
Hablar poco y obrar bien
«Rubinet ha robado cien pesetes», «Drama en la vida teatral», «De la falta al amor».—Venca y Borguer de películes.

IDEAL - CINE
605 - CORTS CATALANES - 605
(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)
Cada sessió's perfuma y desinfecta la sala. Diariament més de 2.500 metres de películes y 2 o 3 d'estrena de les mes acreditades marques.
Avuy, «Todo lo puede el amor», «Pesca del salmón», «Carmen» (parodia) y la hermosa Gal-llons.—El dimars a la tarda hi haurà programa doble als preus corrents. A la nit no hi haurà taquilla. Funció de moda a càrrech del Centre Excursionista de Catalunya.

Gran Café-Restaurant de Novetats.
Concerts tots els dies pels reputats professors Munner, Font, Tormo, Valls y Lambert.

Jardins del Sportsmen's Park
Saló de Sant Joan. — Grans sessions de patinatge tots els dies, desde les 10 del matí fins les 12 de la nit. — SPORT TIR. AGREGAT AL TIR NACIONAL. — Servey especial de cafè.
PROXIMAMENT
Cine y atraccions de primer ordre, al aire lliure. Viatges en aeroplá. — America Fitk Fink troupe. El tropeci fi de siglo, atracció de gran rialla y altres diversions — Dies festius a la tarda explendides audicions de sardanes.

SATURNO PARQUE
PLAÇA D'ARMES DEL PARCH
Telèfon 2,160
Próximament obertura ab tota classe de diversions y sports moderns d'última creació dirigits pel reputat director general
J. DORWAN

Fulla Agrícola de LA VEU

Articles doctrinals, notes tècniques, informacions comercials, cotisacions de mercats del país y extranger, noticies útils y demés d'interès pera la pagesía catalana

228

L'arbrat en les poblacions

Una ciutat, una vila y fins un petit poble que, en l'interior y també en les afores ostenti un bonich arbrat, atrau l'atenció d'aquell que per primer cop el visita, produintli una impresió de simpatía. Aixís com al visitar una casa, trobanthi flors, els habitants vos semblaràn més simpàtichs, aixís maetix un lloch ab arbrat frondòs vos captivarà desde'l primer moment.

Una població ab bons arbres, dona mostra de la cultura y bon gust de sos habitants, allí s'hi troba civilisació; una ciutat hont hi manquen arbres, bé podrà ostentar riqueses arqueològiques y edificacions sumptuoses; però talment vos semblarà que visiteu una població ab pedres soles, faltanthi vida.

Ahont, sense eixir de casa nostra, se troba un major nombre d'arbres d'ombra y d'ornamentació; es, sens dubte, en les grans poblacions, seguint en proporció decreixent les demés que no tenen tanta importancia.

Però, en les ciutats, cal reconèixer que l'arribar a posseir un bon arbrat es problema molt dificultós y qüestió no d'immediats resultats, sinó de molts anys; en primer lloch al plantar, poiser no's té en compte que un arbre, pera cumplir la seva missió, necessita quelcom més que fer un clot y plantarhi'l peu corresponent. La composició del subsol deuría procurarse que fos adequada dintre la zona que requereix l'arbre pera poder viure allí sense dificultats, y en cas necessari deuría prepararse encara que artificialment, quan, per natural, no oferís totes les condicions indispensables. En molts llochs se planten arbres allí ahont primitivament hi hagueren construccions, qual restes no foren extrets; quedantshi enterrats, l'aigua s'hi encallará y filtrantse al fons de manera poch expontania, les arrels de les plantes rebràn gran dany. Reparèu, sinó, quants arbres plantats en semblants condicions donen mostra de vigor durant els primers anys; y passats aquests, vé'l decaiment y la mort. Es inútil, en aquest cas, voler reemplaçar l'arbre per un altre ab l'esperança de que aquest últim hi amirà bé; lo que va matar al primer, anirà matant a tots els demés que s'hi plantin.

Altra contrarietat que té un arbre en una població gran es l'empedrat dels carrers, que no deixa respirar les arrels com si l'arbre tingués l'esbarjo corresponent; les parets de los clavagueres li roben espay y l'extrenyen; les canyeríes d'aigües, de gas, etc., son també enemichs de l'arbre, perque resten àmbits a les arrels, se li escatima la vida, acabant de perjudicarlo. Finalment, l'apilotament del terrer a conseqüencia del contínuu passatge de vehícols de totes classes y ab molt de pès.

La poca amplada, relativament, dels carrers de les ciutats, produeix en l'arbre la necessitat d'anar a buscar la llum y el sol, enfilantse desproporcionalment perdent la forma que la naturalesa li ha donat. Comparèu, verbi gratia: un plàtan d'un carrer de ciutat ab orientació dificultosa, ab un altre que estigui allat, rebent el sol desde la seva eixida fins a la posta, y quasi duptarèu de que pertanyi a la mateixa familia. El primer vos semblarà esprimatxat, mancat de branques y fulles desde l'arrencada de les primeres fins al cim de la copa, malaltíc, en fí; en cambi, el seu germà, que té tot lo que necessita, el trobarèu robust, sà, proporcionat.

L'arbre, les arrels del qual pateixin, no podrà pas amagarho; y no tan solament ho denunciarà el seu aspecte sinó les malalties que contraurà; no pot haverhi desequilibri entre les arrels y el branca: si un arbre ha de crèixer y prosperar.

En una població fabril té l'arbre un altre enemich: el polsim negre que li envien les xemeneyes de les fàbriques que'ls posa com empolsats d'un sutge greixòs que'ls perjudica y els hi dona un segell de tristesa y de melancolía; les palmeres del passeig de Colón, de Barcelona, principalment, proven lo que dhem, com també moltes altres plantes de la propia ciutat.

Les podes del arbrat solen fersе de manera que proven que l'autor d'elles vol tenir arbres a caprixo seu; lo d'amputar les branques, no al seu naixement, sinó un troç amunt, de 2, 3 y més metres, resulta anti-estétich, perque la nova copa correspondrà a una alsaria que no es natural. Volent tenir arbres alts, molt alts, està bé que se'ls deixi crèixer drets com un ciri, que al cim bé prou tindràn el desenrotllo corresponent: la única manera de podar certa classe de arbres, el plàtan en primer lloch, y aquest més que tot altre, es decapitar el tronch a l'alsaria que's vulgui. Al primer any faràn poch, al segón ja s'hi veurà lo que pot esdevenir, y després anirà formantse la nova copa que serà la natural. Serà un arbre nou, completament nou y vigorós, criat de soca vella. Alguns creuen que ab poda tan radical l'arbre quedarà aufegat; la experiencia'ns ha demostrat lo contrari.

S'ha abusat ja tant dels plàtans, que aquest arbre ha esdevingut més que vulgar, perque, ademés, cal reconèixer que, en general, no veyem els plàtans tal com deurien ésser en quant a forma y vigor, sinó uns arbres criats forçadament, raquítichs, mancats de vida; y no obstant, el tal arbre es el que's correua com a recurs, perque es el menys exigent y encara que pateixi aixut, podrà no adquirir un gran desenrotllo, però viurà. Si té humitat, es un arbre que quasi se improvisa perque als sis o set anys es ja del tot format, mentres que altres especies triguen el doble.

L'acacia, en ses múltiples varietats, que son força curioses y atractives, per la flor y el fullam, es arbre molt adequat pera carrers y places; les anomenades «boles» semblen indicades pera certs llochs en que la ombra's vulgui pentir a sota del mateix tronch; aquesta classe creix igual, de manera que presenta uniformitat molt marcada una plantada en carrer d'alguna llargaria. Però cal tenir en compte que l'acacia vol terrer lleuger y fresca! perque de altra manera, lluny de prosperar, aviat se desfullarà, esgnogueintse.

Molt parescut en la fulla a l'acacia es l'ailanti; arbre que costa un xich veure'l crescut, però es dels menys exigents, resistint força la sequetat: se'n troben exemplars que alcansen una alsaria considerable.

El freixa, en ses innombrables varietats, es un arbre que no l'havem vist dom a planta d'ombra y d'ornamentació; y que, no obstant, se presaria admirablement, fent costat als abans enumerats; però requereix molta frescor; es dels primers en brocar y lo diminut de la fulla el fa simpàtich y elegant. L'arbre blanch que s'ha provat en alguns llochs, no ha resultat; no admet la poda de les branques; y, mentres que, plantat a curta distancia com resultaria en un carrer o passeig no prospera, en cambi aillat, en un camp o en un liberal, resulta dels més magestuosos, arribant el seu desenrotllo a un punt que quasi cap altra especie pot aconseguirseli.

Arbre que ofereix atractiu per la tendror del fullam y les esbeltesa y capritxoses formes d'aquest, per la bonica copa que ostenta, molt compacte, y les flors d'incomparable hermosura, es, sens dubte, el castanyer d'Indies, o «Marroniers», com l'anomenen els francesos, essent el que més se troba com a ornamental en la nació vehina. Pot assegurarse que es l'arbre de passeig per excelencia, el qui s'endú la palma, si les condicions de lloch, terrer y cuidados requerits, els reb a satisfacció: es molt refractari a la poda de les branques que l'enderrereix en la formació de la nova copa; vol terrer lleuger, un xich humit y que la pluja li rentí sovint el fullam. Reunix la doble ventatja de projectar la ombra molt espessa y a sota mateix de la copa, per no arribar la seva crescuda a una alsaria exagerada. El fruit, encara que no es comestible, ni aprofitable pera'l bestiar, ofereix un cop de vista molt simpàtich, quan, durant l'estiu s'aguanta al arbre, començant a despendres cap a mitjans de setembre.

En les petites vilesi y en els poblets, encara no s'hi ha fet lloch la costum de plantar arbres pera l'embelliment de les mateixes, y comoditat dels seus habitants. Son raríssimes les escepcions, com se comprova fent una passejada per Catalunya. A Caldetes, si hi manqués l'arbrat dels voltants de la petita estació del ferrocarril, la gent forastera que la visita durant l'estiu, n bon segur que no podría aguantarhi. A Arenys de Mar, sense'ls plàtans de la riera, aquesta fora un tros de Sahara durant els mesos canicularis. Girona sense la Devesa no ofeiría la meitat del atractiu que té. Tants y tants altres llochs trobaríem en semblants condicions, que, mancats en absolut d'arbrat, sols se'n parlaría despectivament...

Rès més hermós fóra en una ciutat que posseir un arbrat de fulla perenne; com alzines, però això serìa obra de llarguíssims anys y sols per escepció ho havem trobat en algún lloch forastèr.

En cambi, dels arbres que, desfullen, havem deixat pera l'últim dir quatre paraules del arbre de la tila. Es aquest molt cardinench en la brocada, que treu esplèndida, juntament ab la flor, molt fina y delicada; si bé requereix alguns anys en formarse; però, al arribarhi no té parió. Copa ben igualada, molt tupida, fullam elegant, d'un vert simpàtich, resistint temperatures fredes al hivern, desfullantse dels últims, essent ornamental com pochs altres. El gran passeig de Berlin «Unter den Linden» es la millor recomanació y el més encertat elogi que pot fersе de semblant arbre.

Encara que siguin atribucions corresponents als Ajuntaments el fomentar l'arbrat en les poblacions, entenem que en cada localitat tindría que constituirse una junta o associació que's preocupés dels arbres, encoratjant als vehins pera que secundessin el propòsit de tenir arbres, en les petites vilas encara més que en les ciutats, perque hi manquen graus de cultura y de bon gust. ¡Qué més hermós que al ovirar un poble vèurel com banyantse dintre la verdor! ¡Quin contrast ab un altre quals voltants siguin deserts, sense la copa d'un arbre que projecti ombra pera lliurarse del sol al estiu! No oblidem que Deu ens ha donat els arbres com companys.

Pere GUSI Y BOFARULL.

Bàscara (Girona).

Ejercicios de Análisis de Vinos
PARA USO DE
Cosecheros y comerciantes en vinos
POR DON ISIDRO CAMPLLONCH
Ajudant de la Estació Enológica de Vilafranca
Comprén en forma concisa y clara'ls análisis que tot viticultor y comerciant deu practicar pera elaborar y criar bé'ls vins conèixer son grau de sanitat y pera saber si reunexen les condicions fixades pels países importadors. — De venda, en aquesta administració al preu de 2'50 ptes., afeginthi 35 céntims si's vol per correu y certificat.

Societat Nacional del cavall de tir lleuger

Concurs celebrat a Castelló d'Empuries

La comarca empordanesa, caracterisada pels aires sanitosos y per les condicions alimenticies dels ferratges que produeix, no ocupa, ni de molt, el lloch que li correspòn en la producció de bestiar. Això es degut a varies causes de les que les unes son imputables als propietaris y arrendataris, y les altres deriven de la organisació agraria aquí establerta.

Fins fa molt pochs anys no's produía aquí cap tipu marcat ni que valgués la pena, y les temptatives particulars y oficials que's feyen pera millorar la raça, no donaven cap resultat.

La vinguda dels cavalls de remonta del exèrcit, va obrir una nova era; la compra per part del mateix d'alguns cavalls, que aquest any ha arribat a 19 caps, que han sigut molt ben pagats, constitueix el segón periode d'aquesta era; y el tercer periode ha sigut obert ara, ab el concurs de poltros y poltres de tir lleuger, de un y de dos anys, organisat per la Societat Nacional de cavalls de tir lleuger, y celebrat en aquesta vila baix la protecció del seu Ajuntament.

S'han presentat al concurs 40 poltros, y feta la classificació dels de un y de dos anys, s'ha procedit a la calificació dels de cada grupa.

La quantitat de que's disposava pera distribuir en premis, era de 800 pessetes de les que 200 havien sigut ofertes per la Societat organisadora, 300 per l'Ajuntament, 100 pel Gremi d'Agricultors, 100 per don Lluis de Nadal y Artós y 100 pel diputat del districte don Carles Cusí.

El Jurat el formaren don Lluis de Nadal, don Joan Arderius y don R. de la Encina, que ha distribuit els premis en la forma següent:

Un premi extraordinari, de les 100 pessetes ofertes pel Gremi d'Agricultors d'aquesta vila, al millor poltro de tir lleuger, fill d'aquí mateix.

Un premi de 75 pessetes, dos de 50, un de 45, un de 40, un de 35, set de 30 y onze de 20.

Ademés, a tots els que han presentat algún poltro que no ha obtingut premi, se'ls hi ha entregat 5 pessetes pera abono de gastos.

Entre'ls poltros presentats hi havía exemplars hermosos y com que'ls premis han sigut importants y numerosos, aquesta servirà molt pera estimular als propietaris a millorar les races. No duptem que d'aquí molt pochs anys se notaràn els efectes extraordinaris d'aquests actes.

Sols desitgem que la Societat Nacional de cavall de tir lleuger, y l'exèrcit, segueixin protegint els esforços dels propietaris, y procurin segur en els seus actes un rumbo fixo, que serveixi d'orientaició segura pera la cria y recría.

Ignasi FAGES.

Castelló d'Empuries.

Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fábrica a Sans.

El ministre de Foment al Institut

L'altre dia, trobantse a Barcelona el ministre de Foment, va ser convidat per l'Institut Agrícol a visitar el local de dita entitat, cosa molt posada en rahó, ab tant més motiu quan el ministre havía mostrat públicament desitjos de conèixer la respectable entitat Agrícola Catalana.

Naturalment, fou rebut ab fraises de cortesía pel president del Institut, de cortesía verdadera, franca, sense adulació, no cayent tampoch don Eusebi de Puig en altre vici en que devegades se sol incórrer, de demanar al hoste que vagi de pas, tot un mon de coses que no poden ésser ateses. El discurs del senyor Puig fou un model de correcció, sincer y propi d'aquella ocasió.

En cambi, el senyor Gasset se'ns presentà com lo que es, un polítich vulgar, xerraire, desconeixedor dels problemes vitals del país. No es pas que's pugui alegar que'l ministre no estava prepa at pera parlar; un ministre de Foment ha d'estar sempre preparat pera dir quelcom sòlit sobre agricultura; però apart d'això, les circunstancies feren que'l ministre sapigués molt abans que'l president del Institut, que s'anava a celebrar aquell acte y no obstant el senyor Puig ab poques paraules digué molt y el senyor Gasset ab moltes paraules no digué rès.

Si alguna afirmació feu, es falsa, tal com la de que la Lley de Sindicats es obra seva; porta la seva firma, sí, però quan essent ell ministre quedi aprovada, anys feya que venía discutintse al Parlament.

Si alguna hipòtesis deixà clarament formulada, no ha de tenir realitat, ni en cap base ferma descansa. Digué que els diners que el anava a llensar sobre l'agricultura d'Espanya, serien els primers que produirien beneficis positius, lo qual no deixa de ser una afirmació tan gratuita que ni ell en el seu interior la creu certa.

Que'n queda, donchs, del discurs den Gasset pronunciat al Institut? Paraules y rès més.

Ens alegrem de que s'hagi ofert aquesta nova ocasió de conèixer al ministre de la hidràulica política.

El Concurs Deu

Pera avuy hi hà anunciada una gran solemnitat al Institut Agrícol Català de Sant Isidro. Ademés de la funció religiosa dedicada a Sant Isidre, hi hà'l repartiment de premis del Concurs Deu, acte solemne ab assistencia dels congressistes extrangers del IX Congrés Internacional d'Agricultura.

Gracies a la generositat de don Joseph Deu, s'ha pogut organisar aquest Concurs, com se n'organisaràn d'altres, destinats a fomentar el progrés de l'Agricultura.

Per medi del present Concurs, s'honorarà als qui han aplicat grans cabals y inteligencia a explotacions agrícoles, axís com igualment s'estimularà y aussiliarà en metàlich als més modests agricultors, petits propietaris, parcers y masovers que's distingeixin en sa cura en el bestiar, en aplicar bé els adobs, en portar bé la vinya, els conreus y els arbres.

Han prés part en aquest concurs, agricultors de tota mena y de tot arreu: desdels que toquen a Aragó fins als que conreuen les terres en les afraus dels nostres Pirineus; la crida que ha fet l'Institut ha tingut ressò en tot Catalunya.

Ha donat ocasió el concurs, a que's descobrissin heròichs esforços d'arrendataris y parcers en millorar les terres y excelents exemples de direcció técnica-pràctica de propietaris agricultors; a n'aquells se'ls aussilia ab premis en metàlich, a n'aquests se'ls premia ab diplomes y ab medalles de gran tamany, a propòsit pera ornamentar una habitació interior de la casa.

Tres grans premis s'han concedit: consisteixen en unes plaques murals, que en altra ocasió seràn colocades a la fatxada del edifici, centre de la gran explotació de que's tracta.

Un d'aquests grans premis, es pera la Granja «La Ricarda», del Prat, propietat de don Manuel Bertrand. Ben coneguda es aquesta finca, per les seves, podriem dir, sumptuoses quadres pera més de 150 vaques, però al mateix temps son remarcables les seves obres de drenatge ab un canal colector de 6 metres d'ample, com es de remarcar que dintre la finca, de 300 hectarios, hi hagi 14 pous artesians.

Coneguda es també l'antiga finca de Fortianell, que han rejovenit els germans de les Escoles Cristianes, montanthi una notable Escola d'Ensenyança Agrícola, pera més de 100 alumnes y millorant de tal manera l'explotació agrícola, que la vinya, per exemple, que en 1906 donava 48 hectólitres, en 1909 arribà a 120; per això d'aquí en avant, figurarà en la fatxada del edifici central de Fortianell, la placa, gran premi del Institut.

Menys coneguda, y mereix serho, es altra finca «Suquets», condecorada ab el gran premi. Es dels Srs. Irigoyen y Gimeno, en terme d'Almacelles. Té 250 hectarieg; se rega desde l'abril del any passat ab aigües del Canal d'Aragó y Catalunya, haventhi fet 20 kilómetres d'acequies y molts més de magnífiques carreteres; s'hi han plantat 1.700 ametllers, 500 moreres, 500 figueres, 500 fruiters, etcetera; té 7.000 oliveres, alternantse les cullites d'aufals y blat.

Gracies a totes aquestes reformes, a l'introducció d'adobs químichs y de maquinaria moderna, aquella extensió de terra s'ha transformat en poch temps totalment, com se transformen d'una manera radical en aquell país les hisendes fins ara pobres y ermes, quan compten ab inteligencia y capital.

En successius concursos, l'Institut Agrícol donarà ocasió de que quedi recompensat el mérit d'altres agricultors catalans y se despertin bones iniciatives.

ELS ADOBS QUÍMICHS
Primeres materies: Superfosfats «Minerals y orgánichs» sulfat d'amoniach, nitrat de sosa, sals potásiques, etc.
Guano Vallesá
de Lluis Serra - Granollers del Vallès
A Barcelona, Nou de Sant Francesch, 27, 2.on, 1.a
Proveidor de la «Comunitat de Primeres materies» de la «Federació Agrícola Catalana-Balear
Representants a Catalunya, Balears y Aragó

ANTI-ALTISA PRATS
(Marca registrada.) — Infalible pera la completa destrucció de la ALTISA (escarbató), pugó, formigues y tota mena d'insectes parassitaris dels ceps. — Preparat pel químich-farmacéutich JOAN DE PRATS. - Arenys de Mar.
PREU DEL POT PERA 100 LITRES: 2'50 PESSETES

Conilller Model
dedicat exclusivament a la cria del conill
Gegant de Flandes
Parella de 3 mesos y pès 4 y mitg kilos, 12 pessetes
Franch d'embalatge y raccionats convenientment segons el viatge. Pera exemplars de més edat y pès, deméninse preus.
Joan Bta. Cuní, avicultor. - La Bisbal, Monells (Provincia de Girona)

LLISSONS D'AGRICULTURA MODERNA

per D. Joan Torrent

Breu tractat d'agricultura, escrit en forma dialogada. Demanis a n'aquesta Administració al preu de ptes. 1'25 exemplar enquadernat, y ptes. 1 en rústica, afeginthi 35 céntims en segells si's vol per correu y certificat.

Els congressistes extrangers

Varen arribar el divendres al vespre y avuy es l'últim dia d'estar entre nosaltres, un estol d'eminents agrònoms extrangers que prengueren part en el Congrés Internacional d'Agricultura.

Es llàstima que no'ls haguem pogut tenir més dies entre nosaltres, pera mostralshi tots els matiços de l'agricultura catalana y pera rebre ensenyances d'ells al fer conversa de lo que'ls hauríem mostrat. Han pogut veure sols l'esmerat conreu de vinyes en el Penadés y la manera com, per cases privilegiades, s'elaboren els vins; hem tingut ocasió de mostralshi'ls conreus intensius del Llobregat, y en mitg d'ells, una splèndida explotació pequaria; realment, se tracta de manifestacions seleccionades, produídes dins de l'agricultura catalana, però ha sigut llàstima, repetim, que la manca de temps no'ns hagi permés passejar ab ells per les assoleyades hortes de la Costa, ni per les frescals y sempre joyes vernedes de la Selva, ni per les velles suredes empordaneses; ha sigut una llàstima que tan ilustrats hostes, no hagin pogut entrar dins el cor de Catalunya, contemplant una d'aquelles tan típiques cases de pagés de la Plana de Vich, de tan equilibrats elements de producció, que no puguin ni tenir idea d'aquella Plana d'Urgell, que cada dia adquireix més vida, y que sols de passada, hagin pogut fruir de la visió de comarques tan esplendentes com el Camp de Tarragona.

Ens dol que les naturals obligacions d'aquells homes que van a la devantera de l'Agricultura, ens els hagin arrebassat tan aviat de nosaltres, perque de seguir aquí alguns dies més, a la vegada que ells ens haurien ensinistrat en moltes coses y corretgit no poques deficiencies, els hi hauríem donat nosaltres una impresió de lo que es en realitat la nostra agricultura, impresió que sens dubte hauría sigut molt superior a la que tenen, perque, per una banda els Poders públichs no ajuden aquí a enlaurar lo nostre, y per altra, nosaltres mateixos, ab el nostre exacerbat individualisme, no sabem treure partit de tot lo bò que tenim.

De totes maneres, hauràn pogut comprendre que Catalunya, agrícolament, es un poble capáç de posarse al costat dels més avençats, lo qual lograría del tot, per poch que minvessin aquelles indicades causes d'endarreriment.

Nova Colonia Agrícola

En virtut de la lley de 29 de desembre últim, en el mont Algaida, de Sanlúcar de Barrameda (Càdiz), s'hi establirà una colonia agrícola, per compte del Estat, constituída per 200 o 250 families agrícoles pobres.

Els lots, que's donaràn gratuitament, constaràn d'una hectària de terreny, si's tracta del cultiu de horta, y de dues hectàries, si del de la vinya. Ademés, cada lot tindrà una casa pera habitació del masover y la seva familia, un petit corral, establa o quadra y cort de porchs.

Els lots se donaràn en estat de immediat cultiu, a quin efecte l'Estat facilitarà els medis necessaris.

La colonia, distant quatre kilòmetres de Sanlúcar, tindrà serveys comercials per medi d'una Associació cooperativa de masovers. Entre aquests serveys, se compten els de metge, farmacia, instrucció primaria pera nenes, comunicacions, etc.

Totes les families agrícoles pobres de Espanya poden pendre part en el concurs públich pera l'adjudicació de lot, y a n'aquest objecte deuràn dirigirse al «senyor president de la Junta local de colonisació del mont Algaida a Sanlúcar de Barrameda,» el qual facilitarà regles y instruccions y model de instancia.

Pera conservar les fruites fresques

Presentem un petit y senzill aparell que pot ser molt ben utilisat per aquelles persones curioses que vulguin complaurers en presentar a taula fruits vistosos y tendres.

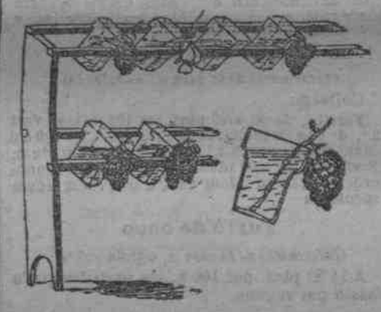

Se tracta d'ampolles o pots, d'una forma apropiada pera l'ús a que son destinades. Poden posarse arrenglerades sobre una mena de prestatges constituits per dues planxes paraleles, l'una a més alçada que l'altra. L'instalació s'improvisa facilment y económicament, segons se pot veure pel gravat.

L'aire atmosfèrich

L'oxígen es indispensable a les plantes; es l'element que d'una manera principal fa germinar les llevors.

Els grans en germinació absorbeixen oxígen en grans cantitats, combinantse ab part del carbono contingut del seu organisme, formantse aixís àcit carbònich que's desprèn y va a parar a la atmòsfera, y el calor produit per aquesta combustió contribueix poderosament a donar vida al nou ser. Sense la circulació del aire pels poros de la terra arable no podrien verificarse les múltiples fermentacions y reaccions químiques originades pels ferments nitrificants, tan necessaris pera'l desenrotllo de les plantes. Aquestes no alcançaríen sinó una vida molt raquítica: d'aquí la necessitat de les labors pera donar accés al oxígen del aire fins a les arrels de les plantes, l'accés del qual se facilita més ab l'adició de fems, abonos verts y tota classe de restes de vegetals que ademés de les materies nitrogenades que contenen obren sobre'l sòl fentlo esponjós y permeable.

L'aire atmosfèrich es un gran dipòsit de nitrògen absorvit per les arrels de les lleguminoses, enriquintse aixís la terra ab noves materies fertilisants.

També hi hà l'amoníach, combinat ab l'àcit carbònich, formant nitrit amónich, que va a la terra ab les aigües de pluyes; les arrels de les plantes l'absorvexen.

Del carbonat amónich format, com acabem de dir, una part es arrossegada per les pluyes, penetrant d'aquest modo a la terra; y una vegada allí, d'igual modo que l'amoníach resultant de la descomposició de la materia orgànica, o se nitrifica baix l'influencia dels microorganismes de la terra y penetra aixís per les arrels en l'organisme de les plantes, o es absorvit per dites arrels en estat d'amoníach.

L'altra part de carbonat amónich que no es arrossegat a la terra per les aigües de pluya, es absorvit directament per les fulles que'l conduexen al torrent circulatori de les plantes, ahont se descomposa pera entrar en altra combinació.

CRONICA

El Congrés de Girona.— Van realisantse els treballs d'organisació del Congrés que la F. A. C.-B. celebrarà a Girona el mes vinent y tot fa creure que tindrà tanta importancia com els demés que anyalment organisa la Federació.

Lo que convé es que podhem tingui present que a Girona s'hi aniri a celebrar un Congrés Agrícol, no a divertirshi y per lo tant com menys festeigs s'organisin millor, perque menys distraurán el temps y l'atenció pera lo demés; y convé, per altra part, no separarse de la costum iniciada en els Congressos de la Federació de tractar d'una sola materia, (que aquest any a Girona es arboricultura), única manera de que les deliberacions sien profitoses.

Diem això darrer perque hem llegit en un diari que hi hà qui voldría que a Girona se tractés dels aucells útils a l'agricultura; el tema es interessant, molt interessant però n'hi hà mil més que també ho son, y si hi hà qui vol que's parli d'aucells, un altre voldrà que's parli d'adobs, y un altre d'olis, etc., temes que, com se veu, no deixen de ser molt interessants, haventhi molt qué dir y qué apendre; però per aquest camí els Congressos serien un garbuix.

No; ara, arbres; un altre día aucells, de tot anirem tractant; però no volguem en dos dies formular un programa general de salvació de l'agricultura.

—

Persecució dels aucells.—Diu la Revista del Sindicat Agrícol de La Bisbal:

«Resulta veritablement escandalosa la persecució de que son objecte en aquesta comarca'ls aucells en general, tant per part de persones grans, com per la gent menuda, aquesta última inconscient segurament guiada només per l'instint destructor que molts han heredat dels pares respectius. Per desgracia hem tingut ocasió d'observar ab sobrada freguencia, els paranys de caçadors furtius, com son «rametes», «teles» y fins a escopetades que en certs moments destruexen a dotzenes d'indefensos aucellets quasi tots insectívoros; es a dir, els que l'agricultor ha de tenir empenyo en que's multipliquin ràpidament els destrueix, desobeint els preceptes agrícols y no acatant la lley de caça. En aquest moment en que'ns trobem, son a milers els nius que li hà, a milers també's compten els viatges que fan els aucells vells per alimentar als petits y incomptables resultats en els insectes que aquests protectors de l'agricultura han destruit y que indubtablement la desaparició d'aquests nius representa el valor d'alguna important collita. Es tristíssim lo que està succeint; l'agricultor destructor d'aucells, es enemich de la agricultura y enemich d'ell mateix, per lo tant».

Lo que passa a La Bisbal, passa també per tot Catalunya en general, sense que rès hi valguin les disposicions dels Governs civils y dels Quefes de Foment.

Els mals que de tal persecució dels aucells se deriven son molt greus: ¿no s'hauría d'estudiar una acció comuna, general y enèrgica pera acabar ab tal abús?

—

Exportació de vins falsificats.—El Butlletí de la Cambra Agrícola de Tortosa publica una carta de Montpeller en que's dona compte del càstich rigurós a que ha sigut sotmès un comerciant espanyol per haver enviat vi ab aigua a França.

Diu aixís:

«Habiendo llegado á conocimiento, el 21 de enero último, de la Confederación de Viticultores del Sud-Este de Francia, que un destinatario había rehusado á su recepción en la estación de Niemes, una partida de vino de 600 hectólitros procedente de España y expedida desde Cette, por considerarla sofisticada, ordenó al punto examinarla en el laboratorio regional, que hizo constar la adición de agua, por lo que dicha entidad presentó la oportuna denuncia ante los tribunales de Montpellier.

Las responsabilidades contra el vendedor M. Salvador, comerciante de Valencia, hubieran resultado ilusorias sin el previo embargo de la mercancía, solicitado por la Confederación Montpellier-Lodeve, á cuyo cuidado se había confiado á gastos comunes como parte civil.

El Tribunal autorizó el embargo solicitado, mediante previo depósito de 3.382 francos, para responder de las costas y llevado á efecto el 2 de febrero en el momento en que el vendedor acababa de donar la orden á la estación de Niemes de reexpedir el vino.

Reconocido por peritación contradictoria el fraude de la mezcla de agua en el vino, el Tribunal dictó sentencia el 5 de abril, condenando al negociante español. 1.º A 15 días de cárcel en el caso de que fuere habido. 2.º A 500 francos de multa. 3.º Al pago de 64.808 francos á que asciende el quíntuplo de los derechos del vino defraudados. 4.º A 500 francos de indemnización al Sindicato denunciante como parte civil y 5.º A la inserción de la sentencia en cuatro diarios. El Tribunal ordenó además la confiscación de la mercancía (importante según factura 24.000 francos) que será vendida por la Administración, destinándose el vino á ser destilado.»

—

Guardería rural.—La Direcció d'Agricultura diu que's proposa introduir grans reformes en els serveys de guardería rural.

En efecte, començant per perdre'l temps, demana als ajuntaments y societats agrícoles lo següent:

Primer. Extensió de la zona que deu ser encomenada a cada guarda, segons l'estat de la propietat y classes de conreu dominants.

Segón. Divisió més convenient de la provincia, desde'l punt de vista de la guardería rural.

Tercer. Recursos que poden utilisarse pera contribuir al seu sostenment.

Quart. Número de guardes y la seva distribució, segons estimi més convenient, en les seves distintes categories.

Aquestes preguntes es impossible contestarles y si's contesten es impossible que se'n tregui l'aigua clara.

¿Còm s'ha de tenir la guardería rural? Establint-la, o millor dit, donant medis a les Diputacions o ajuntaments pera que la estableixin segons les seves respectives conveniencies.

OBRA NOVA
Pràctiques de conreu dels ceps americans
per D. Joseph M.ª Ribas y Fons
Breu tractat, premiat per l'Institut Agrícol Català de Sant Isidro. De venda en aquesta Administració, a 50 céntims, afeginthi 35 céntims en segells si's vol per correu y certificat.

Mercat de Barcelona

Preus corrents al engrós, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reyals de Comers de la Plassa de Barcelona.

Grans y farines

(Sense drets de consums.)

Blats

Candeal Castella	de 29'54	a 29'99	100 kilos
Azime Eupatoria	» '	a '	»
Aragó	» '	a '	»
» Mont.	» '	a '	»
Urgell	» 28'18	a 29'09	»
Blanquet	» '	a '	»
Navarra	» '	a '	»
Comarca	» '	a '	»
Duro Andalusia	» '	a '	»
Yeski	» '	a '	»
Aulka Berdianska	» '	a '	»

Farines

Extra blanca n.º 1	de 37'86	a 39'32	100 kilos
Superfina id. n.º 2	» 36'65	a 37'86	»
Números 3	» 34'85	a 36'05	»
Números 4	» 20'83	a 22'50	»
Segones	» 19'16	a 20'83	»
Terceres	» 15'83	a 16'66	»
Quartes	» 13'33	a 13'75	»
Extra forsa n.º 1	» 40'86	a 42'06	»
Superfina forsa 2	» 39'66	a 40'86	»
Números 3	» 36'05	a 37'86	»
Números 4	» 20'41	a 21'66	»
Segones	» 18'33	a 19'16	»
Terceres	» 14'16	a 15'	»
Quartes	» 11'83	a 12'	»
Arrós Valencia bomba	52'	a 60'	»
» Amonquell	46'	a 49'	»

Garrofes

Vinaroz	» 12'50	a '	100 kilos
Rojes	11'90	a '	»
Ibissa	» 10'71	a 11'	»
Mallorca	» 10'12	a '	»
Chipre	» '	a '	»
Candia	» '	a '	»
Tarragona	» '	a 12'50	»
Valencia	» 12'50	a '	»

Despulles

Segó	» 2'411	a 2'500	100 litres
Segonet	» 2'679	a 2'763	»
Prims	» 3'046	a 3'125	»

Civada

Comarca	» '	a '	100 kilos
Extremadura	» 18'75	a 19'	»
Extranjera roja	» '	a '	»
Cartagena roja	» '	a '	»
Andalusia	» 18'75	a '	»

Ordi

Andalusia	de 18'50	a 18'75	100 kilos
Urgell	» 18'25	a 18'50	»
Aragó	» '	a '	»
Comarca	» 18'50	a 19'	»

Faves

Extremadura	» 24'	a 24'50	100 kilos
Valencianes	» '	a '	»
Comarca	» '	a '	»
Smyrna	» '	a '	»
Mahó	» 47'	a '	»

Favons

Xeres	» 21'	a 21'50	100 kilos
Sevilla	» 20'50	a 21'	»
Castelló	» '	a '	»

Mill

Extranger	» 22'25	a 22'50	100 kilos.
Comarca	» '	a '	»

Herps

País	» 19'	a 19'20	100 kilos
Xipre	» '	a '	»
Llevor de nap	» 35'71	a '	»
Llinassa	» '	a '	100 kilos
Fajol del país	» 18'57	a '	»

Patates

(Informació de la casa Lluis Matutano)

Bufé nano	» '	a '	100 ks.
Rodona groga	'	a '	»
Bufé	» 17'50	a '	»
» pera sembrar	» '	a '	»
Bolado Almeria	» 18'75	a '	»
» Motril	» 17'50	a '	»
» Màlaga	» 22'50	a '	»
» Barcelona y voltants	'	a '	»
Idem groch	'	a '	»
Idem pera sembrar	'	a '	»
Early rose	'	a '	»
» Francés	'	a '	»
» »	'	a '	»

Patates de sembra

Bufé blanch (rassa alta)	a 0'		100 kilos.
Bufe sembrar	a 00'		»
Bolado idem	a '		»
» » » nano)	a 00'00		100 »

Fruites y hortalices

Alls	» 1'00	a 3'00	el forch
Ceves blanques	» 17'50	a '	100 kilos
» vermelles	» 00'00	a '	»
Nous	» 00'0	a '	»
Moniatos blanchs	» 00'00	a 00'00	»
» grochs	» 00'00	a '	»
Castanyes gallegas	» 00'	a 00'	»
Pomes	» 110'00	a 150'00	»
» hortalanes	» 00'	a 00'00	»
Mongetes tendres	» 23'00	a 00'00	»
Pésols pais	» 30'0	a 00'00	»
» Cartagena	» 10'00	a 15'	»
Faves	» '	a '	»
Aubercochs	» 00'00	a 00'	»
Tomàtechs	» 00'00	a 00'00	»
» Canarias	» 50'	a 100'	»
» Mallorca	» 65'00	a 000'00	»
Raim seca	'00	a '00	»
Peres	» 150'00	a 00'00	»
Maduixes	» 225'00	a 00'00	»
Espárrechs	» 00'00	a 00'00	12 manats
» Gavà	» 0 00	a 0'00	12 manats
Pebrots	» 0'00	a 0'00	el 100
» vermells	» '00	a '	»
Cireres	» 200'0	a 0'	»
Magranes	» 0'00	a 0'00	»
Mandarines	» 0'00	a 5'00	»
Escarxofes	» 3'00	a 5'00	»
Taronjes	» 2'00	a 5'50	»
Llimones	» 2'50	a 3'00	»
Plátans	» 1'10	a 0'00	dotzena
Melons	» 00'00	a '00	»

Panses de raims en caixes de 10 kilos, 30'00 pessetes.

Figues, en caixes de 00'00 kilos, 5 pessetes.

Fruites del país

(Informació de la casa Miquel Valls y Salvadó)

Alls cappares morats, de 00'00 a 00'00 pessetes la dotzena de forchs. — Idem idem corrents pais, de 00 a 00 idem.—Idem idem primera pais, de 00 a 00'00 id.—Idem segona, de 00'00 a 00'00 idem idem.

Admetlles ab closca forta, de 55 a 60'00 pts. els 100 kilos.—Id. mollar, de 125 a 131'00 els 100 kilos.—Id. Esperansa, primera, de 300 a 305'00 els 100 kilos.—Idem idem, segona, de 295'0 a 299'00 id.—Idem Llargueta, de 312'00 a 315'00 idem.—Idem Mallorca, escullida, de 280'00 a 282'00 idem.—Id. id., corrent de 259'00 a 260'00 id.

Arrós Monkili, de 45'00 a 48'00 pessetes els 100 kilos.—Idem Bomba, de 52'00 a 57'00 idem.

Avellanes culliter, de 70 a 75'00 ptes. els 100 kilos.—Idem garvellades, de 75'00 a 80'00 id. —Idem negreta, de 85 a 90'00 id. idem.—Idem en grá 1.ª, de 180 a 185'00 ptes. els 100 kilos.—Idem en grá 2.ª, de 161 a 170'00 idem idem.

Besses Benicarló, 30'00 a 31'00 100 kilos.—Idem Navarra, de 31'00 a 33' id.

Bla tdemoro Cincuantini, 25'00 a 26'00 ptes. els 100 kilos—Idem Plata, de 20'00 a 21'00 id. idem.

Cacahuets pelats, de 64 a 65 pessetes els 100 kilos.—Idem de tres y quatre grans, «blanch», de 62 a 64'00 id.—Idem de dos grans, «blanch», de 52 a 55'00 idem.—Idem de dos grans, roig, 48 a 52 idem.

Dátils, de 53' a 55' pessetes els 100 kilos.

Escayola Mazagán, 34'00 a 00'00 pts. els 100 kilos.—Idem Sevilla, de 35'00 a ' idem.

Fasolets pais, de 56'00 a 57'00 pessetes els 100 kilos.—Idem extrangers, de 46 a 47'00 idem.

Figues Fraga, de 65'00 a 70'00 pessetes els 10 kilos.—Idem Mallorca, de 52'50 a 55'00 id.—Idem negres, a '00 ptes. els 100 kilos.

Llevor de cánem, de 35 a 36' pessetes els 100 kilos.

Llentiles pais, de 33 a 47'00 pessetes els 100 kilos.

Monjetes coco-roses extrangeres, de 45'00 a 46'00 ptes. els 100 kilos.—Idem id. del país, de 50'00 a 52' idem.—Id. llingots, de 46 a 47 id. —Idem Mallorca, de 47'00 a 48'00 idem.—Idem perles extrangeres, de 38 a 40' id.—Idem Pinet Castelló, de 45 a 47'00 idem.—Id. pais, de 00 a 00 idem.—Idem Valencia, de 50' a 52 idem.—Id. Monkelines, 00 a 00.—Id. Prat.

Nous, de 75 a 95 pessetes els 100 kilos.

Prunes imperial fleur, a 00'00 pessetes els 100 kilos.—Id. imperial, a 00'00 id.—Idem sur-choix, a ' id.—Idem choix, a 00'00. —Idem país, de 00'00 a 00'00 100 kilos.

Panses, nou rahims, extra, de 110'0 a 120 ptes. els 100 kilos.—Idem. idem corrents, de 105'0 a 110'0 id. id.—Id. planes, de 95 a 100'0 idem id.—Id. id. grá 1.ª Málaga, 100'0 a 105'0 idem idem.—Idem id. 2.ª Málaga, 90' a 100'0 idem idem.—Idem idem Denia, de 00'0 a 00'00 idem idem.

Pebre vermell, de 173 a 180'0 ptes. els 100 kilos.

Pinyons, de 225 a 235 pessetes els 100 kilos.

Cigrons Alfarnates, de 47 a 85 pessetes els 100 kilos.—Idem Xerés, de 44'00 a 80 idem.—Id. Mazagán, n.º 28, de 37 a 38'00 idem.—Idem Mazagán, núm. 24, de 40'00 a 42'00 idem.—Idem México, de 85' a 110 idem.—Idem Saúch, de 70 a 135'00 idem.

Tramusos, de 20'00 a 22'00 pessetes els 100 kilos.

Xufes garvellades, de 65 a 67'50 pessetes els 100 kilos.—Idem culliter, de 52 a 55'00 idem.

Comins, de 00 a 00.—Anís, de 00 a 00.

Cánems

(Informació de la casa Jaume Martí y Calvell.)

Els mercats de cánems continuen estacionats dintre de la tendencia ferma, no podentse avensar cap noticia respecte a la nova cullita, per esser massa aviat y trobarse'ls sembrats, en general, un xich atrassats en totes les comarques productores del país; la d'Italia, segons les últimes noticies, se presenta be.

Cánem Vallés, bregat ab máquina, classe, primera, a 000 ptes. 100 kilos.

Cánem Vallés bregat pagés, de 100 a 105 pessetes.

Canal ofici d'Oriola, de 160 a 170 id.

Cánem Oriental en rama, 1.ª, de 100 a 105 id.

» » » extra, de 110 a 115 id.

Canal de Balaguer, 155 a 160 id.

Cánem de Balaguer bregat de pagés, de 0 0[0 a 0 id. Idem ab máquina, de 000 a 000 0[0 id.

D'Italia:

Bolonia, natural, de 145 a 150 id.

Bolonia, classificat, de 150 a 155 id.

Ferrara, natural, de 140 a 145 id.

Ferrara, classificat, de 145 a 150 id.

Pentinats de Nápols, *spontitos*, de 165 a 175 id.

Preus de magatzem per 100 kgs.

Adobs

(Informació de la casa J. Espinás, S. en C.)

Superfosfat de cals mineral, 18[20 °[, ácit fosfórich soluble, pessetes 9'50 els 100 kilos.

Superfosfat de cals mineral, 16[18, ácit fosfórich soluble, 8'75.

Superfosfat de cals mineral, 15[17 °[, ácit fosfórich soluble, 8'35.

Superfosfat de cals mineral, 13[15 °[, ácit fosfórich soluble, 7'75.

Escories Thomas, 15[16 °[, ácit fosfórich total, 8'25.

Nitrat de sosa, 15[16 °[, ázoe, 30'00.

Sulfat amónich, 20[21 °[, ázoe, 41'50.

Clorur de potassa, 80[85 °[, equivalent a 51[53 °[, de potassa pura, 28'50.

Sulfat de potassa, 90[92 °[, equivalent a 50[51 °[, de potassa pura, 31'00.

Kainita en pols, 8'25.

Sulfat de ferro en pols, 7'50.

Superfosfat d'os del 1 al 2 °[, azoe y 18[20 °[, ácit fosfórich, 11'50.

Superfosfat orgánich 3[4 °[, àzoe y 13[14 °[, fosfats, 12.

Materia orgánica córnea natural, 13[14 °[, àzoe y 5[6 °[, ácit fosfórich, 25'00.

Materia orgánica animal, 19[20 °[, àzoe, 30.

Farina d'ossos, 2[3 °[, àzoe y 46[50 fosfats, 15.

Polvo cúprich, 73[75 °[, sulfat de coure, 65.

Olis d'oliva

(Informació de la casa J. Salat y fills)

Cotisem:

Andalús superior	127'
Idem corrent	125'
Idem verge	135'
Lleyda	130'
Urgell segones	135'
» extra	175'
» primeres	150'
Empordá fluix	'
Alt Aragó corrent	'
Baix Arago, verge	170'
» » extra	190'
Camp de Tarragona vell	'
Rivera d'Ebre	140'
» » vell	'

Tot els 100 kg. posat magatzem y sense consums.

(Informació del Gremi de Magatzemistes d'oli)

Oli d'oliva: Andalús superior, de 129 a 130 pessetes els 100 k.; idem corrent, de 121 a 126; Tortosa inferior llampant, de 000 a 000; idem bons, de 000 a 000; fins de 153 a 000; Aragó, de 158 a ; Lleyda, de 138 a ; Urgell, de 168 a ; Empordá, de 000 a .

Mercat encalmat. Pochs arribos.

Oli de pinyola:

Vert 1.ª, de 90 a 00 pessetes els 100 kilos; 2.ª, de 78 a 00 idem idem; Groch, 1.ª, de 90 a 00 idem idem; idem 2.ª, de 79 a 00 idem idem; idem fosch, de 60 a 00 idem idem.

Oli de coco: Blanch ab envás, de 00 a 115'00 ptes. els 100 k.; Cochin, de 00 a 124; Palma, de 00 a 125; lli, comestible, de 000 a 000.

Oli de linosa crú, a ptes. 100 kilos; idem idem cuit, a ; idem idem cuit especial, a 000; idem idem incolor, a :

Olis de pinyola

(Informació de la casa E. Angelgrán)

Cotisem:

Vert 1.ª, de 95 a 00 ptes. els 100 kilos; vert 2.ª, de 90 a 00 idem idem; groch 1.ª, de 100 a 0 idem idem; groch 2.ª, de 91 a 00 idem idem; fosch, de 80 a 00 idem idem.—Oli de llinosa crú, a 000; idem idem cuit, a 000; idem idem incolor, a .

Turtó de coco

(Informació de la casa A. Garcia y C.ª)

A 14'50 ptes. per 100 k. les partides que's fassin per vagons.

Turtós y olis

(Informació de la casa Deutsch y C.ª)

Barrils, crú, á 153 pesetes.
Caixes, crú, á 157.
Barrils, cuit, a 157.
Caixes, cuit, a 161.

Sucres

(Informació de la casa Rius y Torres)

Escasses vendes, continuant fluixos els preus que pera'l consúm son els següents:

Mel 3.ª	91'00 a 92'00
Mel 2.ª	92'00 a 94'00
Quebrats	95'00 a 97'00
Blanquilles	97' a 99'
Granets refinats	99' a 100'
Terrós refinat	99'00 a 100'00
Pilons	100'00 a 102'00

Tallat, de 104'00 a 106'00 pessetes els 100 kilos.

Cafés

Poques operacions, podent anotar pera'l consúm els següents preus:

Moka 1.ª	390'00 a 396'00
Puerto Rico Caracolillo	380'00 a 384'00
» Yauco primera	372'00 a 380'00
» Hisenda	350'00 a 355'00
Caracas, Colombia y altres	342'00 a 348'00
San Salvador y similars	345'00 a 350'00
Santos	330'00 a 336'
» segona	000' a 000'

Pessetes els 100 kilos.

Cacaus

Ha passat a segones mans un altre lot de uns 600 sachs.

Els preus pera'l consúm son:

Guayaquil Arriba	» 330 a 335	ptes. 100 kilos
» Balao	» a	»
Fernando Póo 1.ª	» 240 a 245	»
Id. segona	» 230 a 235	»
Id. tercera	» 210 a 215	»
Caracas 1.ª	» 425 a 450	»
Id. 2.ª classe	» 325 a 350	»

Canyelles

Ceylan extra superior	24'00 rals kilo
» 1.ª	20'00 »
» 2.ª	19'00 »
» 3.ª	18'50 »
» 4.ª	18'00 »
Xina	16'00 »
Raspadures Ceylan	11'75 a 12

Pebres

Singapoore blanch	16'75 a 17 »
» negre	a 13'50
Tabasch o Jamaica	13'00 a »
Clavells especies	16'00 a 00 »

Barcelona 13 maig de 1911.

Informació vinicola

de la casa Arnó, Maristany y Companyía

Baix l'influencia d'una calma seriosa y persistent, els qui tenen ví pera vendre son més tranzigents en els preus de demanda que algunes setmanes endarrera.

El mot de baixa va barrejat en el negoci y això fa que aumentí la desgana dels compradors, apoderantse d'aquesta tota mena de duptes y desconfianses.

Lo mateix a Fransa que aquí les operacions son reduidíssimes sofrint les cotisacions de per tot algunes retallades.

En les comarques catalanes se cotisen els següents preus en la propietat y per hectólitre:

Camp de Tarragona, negres, de 12° a 14°, de 25'00 a 29'00 pessetes hectólitre.—Idem idem blanchs, de 12° a 14°, de 30'00 a 35'00 idem.—Segarra, de 10° a 12°, de 23'0 a 27'50 idem.—Igualada, de 10° a 12°, de 24 a 28'50 idem.—Bruch y Pierola, de 11° a 12°, de 24'00 a 28'50 id.—Penadés, blanchs, 10° a 12°, de 27'50 a 30'00.—Vendrell, Cubelles y Vilanova, negres y rosats, de 11° a 13°, de 23'00 a 28'00 idem.—Vallés, de 10° a 11°, de 22'50 a 25'00 idem.—Alella, de 13° a 15°, de 30'00 a 33'00 idem.—Priorat, de 14° a 16°, de 29'00 a 33'50 idem.—Gandesa, de 13° a 15°, de 25'00 a 29'00.

Y en les demés regions, els preus sobre moll de Barcelona:

Alacants de 14° a 16°, de 31'50 a 35 pessetes hectólitre.—Valencies, negres y rosats, de 13° a 15°, de 28'00 a 30'00 idem.—Valencies tintoreres, de 14° a 16°, de 28'50 a 31'50 ptes. hectólitre.—Utiel y Requena, de 10° a 11°, de 23'00 a 26'00 id.—Mestrat alt: de color, 12° a 13°, de 00'00 a 00 idem. —Manxes blanchs, de 12° a 13°, de 32'00 a 35'00 idem.—Huelva blanchs, de 12°, de 30'00 a 32'00 id.—Osca negres, de 14°, de 00'00 a 00'00 idem.—Cariñenas, de 15° de de 00 a 00.

Mosts ensofrats, de 2'50 pta. 2'70 grau y hectólitre.

Misteles blanques, de 9° a 10° de dols, de 51'50 a 54 pessetes hectólitre.

Idem idem, de 10° a 11° de dols, de 50'00 a 53 pessetes hectólitre.

Moscatells, de 9° a 10° de dols, de 50 a 53 pessetes hectólitre.

Productes Enológichs

Informació de la Societat Enológica del Penadés.—Vilafranca

	100 kl. Els 100 kl.	25 kilos El kl.	Al detall El kl.
Acit cítrich		5	5'25
Acit sulfurós anhidre en cilindres de ferro			
Acit tártrich	350	3'55	4
Cola de peix Saliansky primera			50
Coloses (clarificants concentrats líquits). —			
A. Pera vins blanchs	200		2'50
B. Pera vins de taula	200		2'50
Gelatina extra en fulles			5
Gelatina pura classe corrent		2	2'50
Metabisulfit de potassa (sense arsénich)	150	1'75	2
Tanino al alcohol extra		6	6'50
Llevats seleccionats			
Solució sulfurosa			
Acit sulfúrich			0'30
Carbonat de potassa	150		2
Potassa blava			1
Tartrat neutre de potassa			4
Cremor tártar (bitartrat de potassa)			
Carbó descolorant pur	125		2
Tanino al éter		7'25	7'50
Fosfat amónich		2'50	3
Permanganat de potassa			3
Amiante en pols			5
Carbolina		1'75	2

APARELLS-URGELLÈS
DE
QUÍMICA AGRICOLA

Adoptats per Centres d'Ensenyança, Granges y Laboratoris oficials

ALAMBICH pera reconéixer el grau alcohólich dels vins	Ptes. 32
ALAMBICH » » » » » » gran model	» 50
ALAMBICH MULTIPLE pera Laboratoris	» 400
CALCIMETRE pera l'ensaig de terres	» 40
GUIXOMETRE pera reconéixer el guix dels vins	» 40

VENDA: Olió, Rambla del Centre, 3; Casademunt, Rambla del Centre; Corrons, Rambla de Canaletes, 4; y demés óptichs principals.

SOCIETAT ENOLÓGICA DEL PENADÈS
SERDÀ, ROS Y C.ª

Rambla Sant Francisco, 15 — Vilafranca del Penadès

Productes enológichs de «La Littorale», de Beziers.
Aparells d'análisis de vins, de la casa Dujardin, successor de Salleron, de París.
Productes antieriptogámichs.
Adobs químichs y orgánichs.
Material de magatzem y celler.
Secció d'análisis de vins y consultes.
Instalació de laboratoris y cellers moderns.

DEMÁNIS LLISTES DE PREUS

Mercats de Catalunya

Balaguer

				13 Maig.
Blat	de 15'	a 15'50	quartera
Mestall	» 10'50	a 11'	»
Ordi	» 8'	a 8'25	»
Civada	» 6'	a 6'50	»
Blat de moro	» 9'	a 9'50	»
Monjetes Sant Jaume	» 28'	a 29'	»
Monjetes Manresanes	» 26'	a 27'	»
Monjetes	» '	a '	»
Faves	» '	a '	»
Favons	» '00	a '	»
Besses	» '00	a '	»
Llegúm	» '	a '	»
Pedrerol	» '00	a '	»
Llevor de cánem	» '	a '	»
Patates Montsech	» 8'05	a 9'	»
» Renanes	» 7'0	a 8'	»
» Corrents	» 7'00	a 7'50	»
Atmetlles	» 18'	a 19'	»
Nous	» 16'00	a 18'00	»
Aglans	» 0'00	a 0'	»
Gallines	» 9'00	a 19'	parell
Pollastres	» 4'	a 5'	»
Conills	» 2'	a 2'25	»
Ous	» 0'80	a 0'90	dotzena
Olis	» 15'05	a 16'00	arroba
Pinyola	» 0'00	a 0'00	quartera
Vins	» 4'00	a 5'00	canti
Aufals de 1.ª	» 8'00	a 8'25	quintá
Palla	» 1'	a 1'25	»
Trepadella	» 1'75	a 2'	»

Bestiar: mular, 00 unses parell; boví, de 0 a 00; porqui, a 00'00 un.

Planter de ceps americans, a 0' pessetes el cent; d'olivers arbequins de 0'00 a 0'00 un; de ametllers empeltats, a 0'00 un.

Banyoles

				10 Maig.
Blat	de 16'00	a 16'50	quartera
Mestall	» 15'00	a 10'50	»
Ordi	» 9'00	a 10'00	»
Civada	» 8'	a 8'50	»
Blat de moro	» 12'50	a 12'50	»
Monjetes:			
Pais blanques	» 26'	a 27'	»
Faves	» 13'00	a 13'50	»
Favons	» 14'50	a 15'00	»
Besses	» 18'	a 19'	»
Cigrons	» 29'	a '	»
Llovins	» 8'00	a 8'50	»
Mill	» 15'00	a 15'50	»
Panis	» 11'00	a 12'00	»
Fajol	» 12'00	a 12'50	»
Patates: blanques	» '	a '	»
» grogues	» '	a '	»
Alls	» '	a '	forch
Gallines	» 7'00	a 8'00	parell
Pollastres	» 5'	a 6'	»
Conills	» 2'75	a 3'50	»
Anechs	» '	a '	»
Ous	» 0'90	a '	dotzena
Olis	» 14'00	a 15'	mayal
Bestiar: Porqui	» '00	a '	arroba

Escorsad'alzina en rama, a 12'00 ptes. càrrega; id. mòlta, de 13 a 14 id.—Roldó en fulla, a 0'00 quintà; idem mòlt ventilat, a 0'00 idem. —Carbó d'alzina, 14'00 ptes. càrrega.

Equivalencies.—La quartera equival a 80 litres.

Espluga de Francolí

				11 Maig.
Blat	de 16'50	a 17'	quartera
Mestall	» 14'00	a 15'	»
Ordi	» 7'25	a 7'50	»
Civada	» 6'25	a 6'50	»
Monjetes	» 29'00	a 30'	»
Favons	» 13'00	a 14'00	»
Besses	» 15'00	a 16'	»
Cigrons	» 27'00	a 28'	»
Llovins	» 8'00	a 9'	»
Erp	» 10'50	a 11'	»
Patates	» 1'50	a 1'75	arroba
Avellanes	» '00	a '	quartera
Admetlles	» '00	a '	»
Gallines	» 7'	a 11'	parell
Pollastres	» 3'00	a 6'	»
Conills	» 1'50	a 4'00	»
Ous	» 1'00	a 1'10	dotzena
Olis	» 5'	a 6'	quartà
Olives	» '	a '	quartera
Vins	» 27'00	a 40'	càrrega

de 121'60 litres.

Bestiar: De llana	de 2'00	a 2'40	carnicera
Porqui	» 2'00	a 2'10	»

Equivalencies.—La càrrega (mesura) a 121 litres.—El quintà de 41'6 kilos.—La arroba de 10'40 kilos.

Figueres

				11 Maig.
Blat	de 20'95	a 21'25	hect.
Ordi	» 8'75	a 9'70	»
Civada	» 10'65	a '	»
Blat de moro	» 14'70	a 15'	»
Segle	» '	a '	»
Monjetes	» 33'75	a 37'50	»
mongets	» 32'50	a 37'50	»
Faves	» 16'25	a '	»
Favons	» 17'50	a '	»
Besses	» 23'75	a '	»
Cigrons	» 31'25	a 35'	»
Mill	» 19'40	a '	»
Panis	» 14'40	a '	»
Patates	» 15'00	a 17'50	q. m.
Alls	» 0'75	a 2'	forch
Ceves	» 0'30	a 0'95	»
Capons	» '	a '	parell
Gallines	» 7'00	a 9'	»
Pollastres	» 4'50	a 6'50	»
Conills	» 3'00	a 4'	»
Anechs	» 6'00	a 8'00	»
Oques	» 6'00	a 8'00	una
Ous	» 0'90	a 0'95	dotzena
» 30 dotzenes	» 27'00	a '	
Olis nou	» 116'95	a 120'95	hect.
Userda	» 4'	a 4'50	quintá
Civada granada	» 2'75	a 3'	»
Palla	» 0'00	a 0'00	»
Aufals	» 0'00	a 0'00	»
Bestiar:			
De llana	» 16'	a 20'	
Ovelles	» '	a '	de 1 any
Porqui (grassos)	» 00'00	a 00'00	10 kilos

Equivalencies.—La quartera equival a 80 litres.—La càrrega (pes) a 120 kilos.—El quintà de 40 kilos.—La arroba de 10 kilos.—El mayal de vi 15'48 litres.

Bona concurrencia y animació en totes les seccions, especialment en la de volalla.

Girona

				13 Maig.
Blat	de 26'50	a 27'50	100 kilóg.
Mestall	» 19'00	a 20'00	»
Ordi	» 22'00	a 23'00	»
Civada	» 18'00	a 18'50	»
Blat de moro	» 19'50	a 20'00	»
Fasols	» 48'00	a 52'00	»
Faves	» 21'00	a 23'00	»
Pésols	» 00'00	a 00'00	»
Cigrons	» 50'00	a 150'	»
Ous	» 0'85	a 0'95	dotzena
Arrós	» 45'00	a 65'	100 kilóg.
Garrofes	» 13'50	a 14'50	»
Palla	» 8'00	a 0'	»
Patates	» 18'00	a 20'	»
Olis	» 155'00	a 175'	»
Vins	» 42'00	a 50'	»
Formatges	» 2'00	a 2'50	el kilóg.
Bestiar:			
Vaques	» 300'00	a 350'	
Bous	» 400'00	a 500'	
Porchs	» 140'00	a 250'	
Xais	» 12'	a 23'	

Granollers

				11 Maig.
Blat	de 16'50	a '	els 70 litres
Blat de moro	» 10'25	a '	»
Besses	» 16'00	a '	»
Civada	» 7'	a '	»
Cigrons	» 29'00	a '	»
Faves	» 12'50	a '	»
Favons	» 13'00	a '	»
Llovins	» 7'50	a '	»
Ordi	» 0'00	a '	»
Trepadella	» '00	a '	»
Monjetes: paretanes	» 29'50	a '	»
» catalanes	» 24'00	a '	»
» ganxetes	» 35'00	a '	»
» de color	» 36'	a '	»
Patates: Bolado	» 7'50	a '	els 40 kilos
» bufe	» '	a '	»
» pera sembrar	» '	a '	»
Ous	» 1'05	a '	dotzena

Martorell

				9 Abril.
Blat 1.ª	de 15'00	a 16'	quartera
Ordi	» 8'50	a 9'	»
Civada	» 8'75	a 9'	»
Blat de moro	» 10'00	a 11'	»
Monjetes cullita propia	» 38'	a 40'	»
Monjetes forasteres	» 28'	a 30'	»
Faves	» '	a '	»
Favons	» '	a '	»
Besses	» 17'	a 18'	»
Cigrons	» 26'00	a 35'	»
Patates bufé	» 5'50	a 6'	quintá
» bolado	» 6'	a 6'50	»
Admetlles	» '	a '	quartera
Nous	» 15'	a 17'	»
Gallines	» 10'00	a 14'00	parell
Pollastres	» 7'00	a 10'00	»
Conills	» 3'00	a 6'00	»
Anechs	» 5'	a 7'	»
Oques	» '	a '	una
Ous	» 1'10	a 1'20	dotzena
Olis	» 6'00	a 6'50	quartà
Vins, vell	» 35'00	a 38'00	càrrega
» novell	» '	a '	»
Alcohols	» 150'	a 155'	100 litres
Avellanes	» 00'00	a 00'00	»
Palla	» 0'00	a 0'	quintá
Aufals sech	» 0'00	a 0'	»
Bestiar: De llana	» 0'00	a 0'00	kilo
Porqui	» 2'	a 2'25	carnicera
Fruites: Peres	» 0'00	a 0'00	quintá
Melons	» 0'00	a 0'00	»
Raims	» '00	a '00	16 arrobes
Planter:			
» col	» 0'	a 00'	el cent
» tomátechs	» 0'	a 0'00	»
» enciam	» 0'	a 0'00	»
» pebrots	» 0'	a 0'00	»

Equivalencies.—La quartera equival a 69'518 litres.—La càrrega (mesura) a 121'40 litres.—La càrrega (pes) a 120 kilos.—El quintà de 40 kilos.—La arroba de 10 kilos.—Quartà de 16 quartes, igual a 4'15 litres.—La carnicera 3 terces, 1'200 kilograms.

Mollet

				9 Maig.
Blat	de 16'00	a 16'25	70 litres
Ordi	» 8'25	a 8'50	»
Civada	» 8'00	a 8'25	»
Blat de moro	» 10'00	a 10'25	»
Fasols	» 32'00	a 33'00	»
Faves	» 12'00	a 12'25	»
Favons	» 12'50	a 12'75	»
Besses	» 15'25	a 15'50	»
Cigrons	» 27'00	a 30'00	»
Llevor trepadella	» 10'00	a 11'00	»
Erp	» 15'00	a 15'50	»
Guixes	» 10'50	a 11'00	»
Monjetes paretanes	27'00	a 28'00	»
» ganxetes	» 34'00	a 35'00	»
» blanca	» 32'00	a 32'50	»
» cara girada	31'00	a 32'00	»
Gallines	» 11'00	a 12'00	parell
Pollastres	» 6'00	a 7'00	»
Conills	» 3'50	a 4'00	»
Colomins	» 2'00	a 2'25	»
Anechs	» 6'00	a 8'00	»
Ous	» 1'15	a 1'20	dotzena
Patates grogues	» 7'00	a 7'50	els 40 k.
» bufé	» 6'00	a 6'25	»
Porchs grassos	» 2'00	a 2'10	1'200 k.
Mamellons	» 26'00	a 29'00	un

Pons

				10 Maig.
Blat	de 15'00	a 15'50	quartera
Ordi	» 8'50	a 9'	»
Civada	» '	a '	»
Blat de moro	» '	a '	»
Favons	» '	a '	»
Monjetes: Ganxet	» '	a '	»
» Sant Jaume	» '	a '	»
» Cardonines	» '	a '	»
Besses	» '	a '	»
Cánem	» '	a '	arroba
Patates grosses	» 5'	a 5'50	quartera
» petites	» 0'00	a 0'00	»
Admetlles	» '	a '	»
Gallines	» 7'	a 9'	parell